

ŠTIRIDESET POMEMBNIH MINUT ZA IMV

DARILO ZA FRANCOSEKEGA PREDSEDNIKA – Predstavnik IMV je francoskemu predsedniku Francois Mitterrandu ob koncu obiska v IMV podaril sliko dolenskega rojaka Božidarja Jakca in monografijo o njem. Mitterrand si je sliko ogledal z zanimanjem.

Francoski predsednik pri nas

Francoski predsednik Francois Mitterrand je v soboto obiskal novomeško IMV – Kratek, a pomemben obisk je veliko priznanje dosedanjemu sodelovanju med Renaultom in IMV – Možnosti za nadaljni razvoj

NOVO MESTO – Komaj štiri-deset minut je trajal obisk francoskega predsednika Francois Mitterranda v Novem mestu in IMV, toda njegov pomen je daleč presegal s protokolom do minute natančno odmerjen čas za ogled tovarne.

Prvi obisk kakšnega francoskega voditelja v Sloveniji se ni po ključju začel v dolenski metropoli. Pomeni namreč priznanje dosedanjemu sodelovanju med Renaultom – enim izmed vodilnih evropskih proizvajalcev avtomobilov – in novomeško IMV, ki je že enajst let njegov partner, hkrati pa odpira možnosti za novo in na

Rupena, ki so visokega gosta, uglednega evropskega politika in prvaka francoske socialistične stranke sprejeli v slovenskih in belokranjskih narodnih nošah in s šopkom cvetja.

Kolona avtomobilov se je potem skozi mesto in prek Glavnega trga odpravila v IMV, kjer je fran-

FRANCOIS MITTERRAND: „Dosedanji rezultati nas obvezujejo, da ohranimo dosežke in si prizadevamo za nove dosežke na področju sodelovanja med Renaultom in IMV.“

coskega predsednika pričakal predsednik kolegjskega poslovnega organa IMV Janez Rošker. Po kratkem pozdravu ga je peljal v tovarniške dvorane, kjer se je Mitterrand najprej rokoval s predsednikom delavskega sveta, predstavniki družbenopolitičnih organizacij ter ožjega vodstva IMV. Časa je bilo v resnici zelo malo, zato je obisk in ogled tovarniških dvoran minil v precej hitrem tempu, toda to predsednika Mitterranda ni motilo, da ne bi z veliko pozornostjo poslušal razlage Janeza Roškega. Ko mu je Rošker omenil, da je v tovarni zaposlenih veliko mladih ljudi in velike potencialne za novo zaposlovanje, se je Mitterrand ustavil pri delavki, ki je vgrajevala elektroinstalacije v nastajajočo „katro“, in z njo spregovoril nekaj besed. Seveda je bil ta trenutek pomemben za številne reporterje in televizijske snemalce, ki so se tisti hip takoj zgrnili okoli visokega gosta.

Predsednik kolegjskega poslovnega organa Janez Rošker je v pozdravnem govoru med drugim

dejal, da je IMV v zadnjih desetih letih prav zaradi sodelovanja z Renaultom dosegla zavidljive uspehe. V tem času je izdelala četrtn milijona vozil, izmed katerih so jih uspeli prodati na zahodno-evropski trg več kot četrtino. Prav dosedanje rezultati dajejo upanje, da bo sodelovanje med obema partnerjema še globlje, kar pa je deloma že doseženo z naložbo 40 milijonov frankov, kolikor jih je Renault vložil v posodobitev proizvodnje in opremo za novo tovarno velikoserijske opreme. Kljub težavam je IMV tudi letos zabeležila pomembne uspehe, saj bodo izdelali 46 tisoč osebnih in gospodarskih vozil in 21.500 počitniških prikolice. Vse to pa terja tudi večje možnosti za izravnavo blagovne izmenjave, tudi v okviru komercialne strategije Renaulta na francoskem in evropskem trgu.

V svojem odgovoru je Francois Mitterrand dejal, da sodelovanje med IMV in Renaultom združuje kakovost dela in ustvarjalnost obeh dežel. „Opazil sem, kako dobro je vzdrževana vaša tovarna in kako dobro delate,“ potem pa še posebej poudaril: „Mi vsi imamo veliko odgovornost, da ohranimo dosežke in nadalje razvijamo to, kar imamo, ter naprej dosegamo še večje rezultate.“ Ob koncu je izrazil občudovanje, ker se je tako malo časa mudil v tovarni, kjer pa je lahko vseeno spoznal, kaj je bilo narejenega v IMV. Ob koncu so mu predstavniki IMV v spomin na obisk v IMV podarili sliko Božidarja Jakca in monografijo o tem slikarju.

V ponedeljek zjutraj je za naš list Janez Rošker še povedal, da je obisk francoskega predsednika Mitterranda izredno pomemben za IMV, saj pomeni potrditev koncepta nadaljnega razvoja IMV, ki bo poslej oprt na večjo blagovno pa tudi tehnološko izmenjavo z Renaultom. Hkrati se je prepričal, da je Mitterrand državnik in človek izjemne človeške in kulturne širine, saj se ni zadovoljil le s statističnimi podatki, ampak je znal vzpostaviti pristen človeški stik tudi z delavci v tovarni. Vse to pa pomeni tudi veliko moralno podporo pri nadaljnjem razvoju IMV, ki je doživela že hude čase, pa se ji zdaj obeta, da bo z novim vodstvom in novim konceptom vodenja premagala težave. „Čeprav je bil čas obiska izredno kratek, smo obisk francoskega voditelja dobro izkoristili, na kar kažejo tudi prvi odmevi in ocene tiska ter drugih,“ je dejal Janez Rošker.

Besedilo: JOŽE SIMČIČ
Slike: JANEZ PAVLIN

JE izpolnila letni načrt

Po razpoložljivosti nad svetovnim povprečjem

KRŠKO – Jedrska elektrarna v Krškem je izpolnila plan proizvodnje električne energije za letošnje leto. Sedemnajst dni pred koncem leta je proizvedla 3,3 milijarde kilovatnih ur, kar predstavlja nekaj več kot 38 odstotkov pridobljene električne energije v Sloveniji v letošnjih 11 mesecih.

DANES SVEČANOST NA LETALIŠČU

BREŽICE – Enote letališča v Cerkljah se bodo danes dopoldne ob deveti uri postrojile za slovesnost ob dnevu jugoslovanskih oboroženih sil. Komandant aerodroma bo po svečanosti priredil sprejem za goste, med katerimi so že po tradiciji predstavniki družbenopolitičnega življenja in mladine Posavja.

POTRES NA KRŠKEM POLJU

KRŠKO – V torek nekaj pred 1. uro zjutraj je krajane Spodnjega Starega Grada pri Krškem zbudil potres, ki je imel v epicentru prav v tem kraju moč 4. stopnje po Mercallijevi lestvici. Čeprav je bil potres na Krškem polju šibak, je precej vznemiril krajane. Nočna izmena jedrske elektrarne Krško, ki je delovala s polno močjo, ni opazila v delovanju elektrarne nobenih posebnosti.

ZLATO IN SREBRO ZA TABORNIŠKE ZASLUGE

BREŽICE – Zlati znak zvezde tabornikov Slovenije so v jubilejnem letu odreda Matije Gubec prejeli starešina Peter Vrčič, Vinko Kolan in Marjan Zagar. Srebro so si prislužili Bernarda Komočar, Anita Kerin, Andreja Jesenko, Breda in Adolf Maček. Srebrni taborniški list pa je kot priznanje za dolgoletno delo med taborniki prejela od konference Zvezde tabornikov Elica Rovana – Kranjca.

Dobro pripravljene

V Črnomlju podelili ob dnevu JLA pokrajinska in republiška priznanja

ČRNOMELJ – Pretekli petek je bila v Črnomlju skupna proslava v počastitev dneva oboroženih sil, ki so jo pripravili pokrajinski komite za SLO in DS, pokrajinski odbor in TO Dolenjske. Poudarili so, da smo na Dolenjskem tako kot v vsej naši domovini dobro pripravljene in usposobljene za obrambo ter da je tudi samozaključna osveščenost ljudi na visoki ravni.

Plaketo za SLO in DS za Dolenjsko, to najvišje priznanje je prejel Ludvik Golob, priznanja pa krajevna skupnost Vinica, občinska zdravstvena skupnost Novo mesto, oddelek za LO Metlika, Podjetje za ptt promet Novo mesto, skupnost krajevnih skupnosti Novo mesto ter posamezniki Slavko Dokl, Vlado Gorjup, Franc Gričar, Ivan Longar in Videtič Janez.

Republiška priznanja TO pa so prejeli Janez Bukovec, Slavko Marinkovič, Janez Dragoš, Alojz Kambič, Franc Nahtigal in Ignac Hribar.

Neodgovorni dvomi v zemljo

Janez Zemljarič v Kočevju – Skrajno neodgovorno se je spraševati, če je obdelovanje 10.000 ha opuščene zemlje smotno – Obisk delovne skupine CK ZKS

KOČEVJE – Po spomladanskem delu obiska delovne skupine CK ZKS se stanje ponekod izboljšuje (Lik, Itas, zdravstveni dom), vendar prepočasni. Za težak položaj je kriva predvsem slaba kadrovska politika, zaostuje pa ga še splošno slabo gospodarsko stanje. Iz tega pa je izhod, seveda ob upoštevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

To je bila osnovna ugotovitev na razširjeni seji občinskega komiteja

Če bo nuklearka do konca leta obratovala kot sedaj s polno močjo, bo za okoli 4 odst. preseгла plan proizvodnje električne energije za letos.

Razpoložljivost elektrarne je bila v povprečju 69,1-odstotna, vključno s trimesečno ustavitvijo zaradi garancijskega pregleda in remonta, brez trimesečnega stanja pa je bila povprečno 94,1 odst., kar je precej več, kot je svetovno povprečje razpoložljivosti jedrskih elektrarn v prvem letu obratovanja.

KRKA ZMAGOVALEC

NOVO MESTO – Zmagovalec III. tradicionalnega moštvenega šahovskega turnirja v počastitev dneva JLA je med 15 moštvi postala ekipa tovarne zdravic „Krka“ (Istenič, dr. Petkovič, Picek, Božovič), ki je zbrala 40,5 točke in osvojila prehodni pokal Doma JLA Novo mesto ter pokal v trajno last in diplomu. Drugo mesto je osvojila ekipa ZRVS Novo mesto (37,5 točke), tretji pa so bili šahisti Šahovskega kluba Novo mesto (36,5 točke).

PRIMC NAJBOLJŠI MLADINEC V SRS

LJUBLJANA – Odbor za propagando pri Atletski zvezi Slovenije je letos že petič zapored izvedel anketo za izbor najboljših atletov in atletinj Slovenije. Med imeni za leto 1983 pri vrhu najdemo tudi tri dolenskega imena. Pri starejših mladincih je Lapanje na 4. mestu, Sikonja na petem, medtem ko je med mlajšimi mladinci prečiščljivo osvojil prvo mesto Igor Primc s 74 točkami.

ODLIKOVANJA OB DNEVU JLA

KRŠKO – Na osrednji občinski proslavi ob dnevu JLA so bila za služnim posameznikom podeljena državna odlikovanja in priznanja ZRVS. Red dela z zlatim vencem je dobil Dušan Vladič, red republike z bronastim vencem Rafael Orožen, red zaslug za narod s srebrno zvezdo Dragica Stanič, red dela s srebrnim vencem Jože Molan, Karel Omerzu, Vinko Poljanec, Leopold Stanko in Janez Uršič, medaljo zaslug za narod pa Vinko Pirce. Zvezno plaketo ZRVSJ so izročili Antonu Alegri in Dušanu Žuniću, zlato značko ZRVSJ Blažu Kolarju, priznanje ZRVS Slovenije pa sta prejela Stašo Čuber in Marjan Molan.

PRIZNANJA OB DNEVU OBOROŽENIH SIL – Na osrednji dolenski proslavi ob 22. decembru, ki je bila pretekli teden v Črnomlju, so posameznikom in organizacijam podelili vrsto priznanj. Na fotografiji: za uspešno delo je bil nagrajen tudi oddelek za LO Metlika, priznanje pa prejema Djordje Radović. (Foto: M. Bezek)

ZK Kočevje, ki je bil 16. decembra. V razpravi na njej so sodelovali še predstavniki CK ZKS, Ivan Godec (vodja delovne skupine CK ZKS), Janez Zemljarič, predsednik republiškega izvršnega sveta, in Ludvik Zajce, sekretar medobčinskega sveta ZK Ljubljana-okolica.

Predsednik J. Zemljarič je prisotne seznanil s položajem v Sloveniji in Jugoslaviji ter predvidevanji za prihodnost. Naj omenimo le nekatere misli, ki jih je naravnost ali pa posredno naslovil na komuniste v kočevski občini.

Domala vso oborožitev izdelamo doma

Ob dnevu JLA

Dinamičen razvoj naših raziskovalnih in razvojnih zmogljivosti, vojaške industrije in celotnega gospodarstva je pravejša možnost za preskrbo naših oboroženih sil s sodobno oborožitvijo domače proizvodnje, kar ima velik pomen za našo neodvisnost in neuvrščeno politiko in seveda tudi za celotni gospodarski in tehnološki razvoj Jugoslavije.

V minulem obdobju smo zagotovili ugodne možnosti za raziskovanje, razvoj in izdelavo najpomembnejših vrst orožja in vojaške opreme za množično uporabo – tudi najbolj zapletenih. Tako danes v Jugoslaviji sami izdelujemo popolno pehotno oborožitev in opremo, orožje za podporo in protiletalsko obrambo (ceveno in raketno), z ustreznim strelivom, protiotklesno oborožitev in strelivo, minko eksplozivna sredstva, elektronska sredstva in sredstva za zveze, bojna in nebojna vozila, letala in ladje domače vse vrst, laserske in elektrooptične naprave, pa tudi zapletene najmodnejše sisteme za uravnovanje ognja topniških in raketnih sistemov. Itd. Uvažamo le najbolj zapleteno oborožitev, ki se je ne bi splačalo izdelovati doma ali pa je še nismo razvili in začeli izdelovati.

V jugoslovanski industriji orožja in vojaške opreme sicer teče proces obnove in posodobitve, vendar je kljub temu 97-odstotno uresničila letošnje proizvodne načrte. To je najvišja stopnja uresničitve v zadnjih 12 letih.

Ob dnevu naše armade je treba poudariti tudi, da pripadniki JLA podpirajo in v praksi uveljavljajo vse ukrepe in akcije, ki se jih družba loteva za odpravo težav in krepitev stabilnosti. Dobro se zavedajo, da bitka za gospodarsko stabilizacijo stopa v odločilno obdobje in da jo je mogoče dobiti le z zavzetim prizadevanjem vseh, se pravi tudi JLA kot sestavnega dela družbe. Letošnji neposredno merljivi finančni učinek varčevanja v JLA je okoli 5 milijard dinarjev ali 3 odstotke proračunskih sredstev. Toliko bo armada prihranila tudi v prihodnjem letu. Manj dinarskih in deviznih sredstev, hitro drsenje tečaja dinarja ter podražitev so sicer nekoliko upočasnili posodobitev in razvoj JLA in znižali življenjsko raven njenih pripadnikov, niso pa neposredno vplivali na krepitev bojne sposobnosti, ki ostaja še naprej prvenstvena naloga JLA in naše družbe. M. B.

VREME
V drugi polovici tedna bo suho in še razmeroma toplo vreme.

Dati kri je vrhunec solidarnosti

Prvi znani poskusi prenosa krvi v zgodovini — V NOB prva transfuzija 8. maja 1944 — Letos mineva 30 let, odkar je krvodajalstvo prostovoljno, brezplačno, anonimno in pod okriljem Rdečega križa

Danes si težko zamisljamo, da bi bolnišnice ostale brez konzervirane krvi in njenih sestavin. Noč in dan tečejo po bolniških oddelkih transfuzije krvi, kri je postala nepogrešljivo zdravilo in sredstvo, brez katerega ne bi mogli rešiti življenja ponesrečenec in opraviti zahtevnejših operacij. Prav letos mineva trideset let, odkar je postalo krvodajalstvo prostovoljno, brezplačno in anonimno pod okriljem Rdečega križa.

Kdaj se je prvič utrnila misel prenosa krvi, ne vemo. Že v antičnih zapiskih najdemo vrsto namigov o transfuziji krvi. V poročilu starega

židovskega avtorja lahko preberemo, da so ozdravili sirjskega princa gojavost tako, da so mu dali svežo kri kot pijačo. Tudi Hipokrat je božastnim priporočal, naj pijejo kri.

Zdravljenje s krvjo je bilo tedaj tesno povezano s predstavo, da je kri sedež duše. Šele v poznem srednjem veku, v 15. stoletju, je Marsilius Ficinus, slavni platonik na medijskem dvoru predlagal, da bi nekega mladeniča pozdravili tako, da bi mu odprli žilo in puščali kri. Znanja je tudi zgodba o umirajočem papežu Innocentu VII., kateremu je hotel neki židovski zdravnik rešiti življenje s tem, da mu je transfundiral kri treh desetletnih dečkov. Poizkus se je končal s smrtjo papeža in mladeničev, zdravniki pa so iz strahu pred kaznijo zbežali iz Rima.

PRVA TRANSFUZIJA NA ŽIVAJI

Pravi razvoj transfuzije krvi se je začel šele potem, ko so leta 1616 odkrili krvni obtok. Po številnih neuspehih je 1666 Richardu Lowerju le uspela transfuzija na psu. Po tem uspehu so opravili zdravniki v Angliji, Franciji in Italiji v kratkem času mnogo transfuzij na različnih živalih. Kmalu pa se je utrnila misel, da bi prenesli živalsko kri na človeka. To se je 1667 posrečilo pariškemu profesorju filozofije in matematike Denisu. Šestnajstletnemu mladeniču so zaradi vročice že več kot dvajsetkrat puščali kri. Oslabelemu mladeniču je Denis vzel 3 unče krvi, nato pa mu je transfundiral trikrat toliko krvi iz vratne žile ovce v veno na podlakti. Uspeh je bil očiten. Prešli sta zaspanost in duševna otopelost.

Kljub uspehom so pariški zdravniki nastopili proti Denisu, ki pa je s transfuzijami nadaljeval. Ko je tako zdravil nekega duševnega bolnika, je zraven sodelovala tudi njegova žena. Transfuzija je bila uspešna, žena pa je večerji primestala nekaj zrn arzena. Bolnik je umrl, Denisa pa so na sodni obravnavi oprostili, ker so dokazali zastrupitev z arsenom. Kljub temu je pariška medicinska fakulteta prepovedala vsako transfuzijo brez njenega privolenja. Zaradi komplikacij, verskih pomislekov in nasprotovanja univerze je šla transfuzija za nekaj časa v pozabo. Zanj se je leta 1800 zavzel danski profesor Tode, ki je poudarjal njen velik pomen, bil je prvi, ki je menil, da morajo kri darovati ljudje brez škode za svoje zdravje. James Blundel je leta 1823 opravil prvo transfuzijo pri človeku. Transfundiral je kri iz krvavljene porodnici in ji tako rešil življenje.

SPOMINI DR. JANEZA MILČINSKEGA

Po tem dogodku so se začeli s transfuzijo ukvarjati v večini evropskih dežel. Zdravniki so si skonstruirali lastne naprave, da bi po najkrajši poti preočili kri dajalca v sprejemnika. Pogosto so po transfuziji nastopile komplikacije, ki so se neredko končale tudi s smrtjo. Transfuziologija, kakršno poznamo danes, pa se je začela razvijati šele v tem stoletju, ko so odkrili krvne skupine. Pri nas je bila transfuzija pred drugo svetovno vojno še prava redkost. Prisotna je bila le pri velikih operacijah. Kot se spominja dr. Janez Milčinski, je bila navada, da so krvodajalce pred puščanjem krvi postregli s konjakom, ker je veljalo, da je tako začinjena kri bolniku v prid.

O konzerviranju krvi in o faktorju Rh takratni zdravniki še niso nič vedeli, zato so iskali vedno le univerzalnega krvodajalca, ki je imel krvno skupino 0.

Takšne pogoje in znanje o transfuziji so zdravniki poneli tudi v partizane. Ševeda pa na bojišču transfuzija ni bila mogoča. Šele 8. maja 1944 je dr. Bogdan Breclj v bolnišnici Zgornji Hraštnik opravil transfuzijo, ki je bila prva v partizanih in nasploh v Sloveniji. Kri je ranjenemu partizanu dala bolničarka Tamara. Ranjencu se je obrnilo na bolje in je okreval.

O pravi transfuzijski službi, ki danes govorimo šele po vojni. Prva transfuzijska postaja je bila pri nas organizirana takoj po osvoboditvi v okviru tedanje Centralne vojne bolnišnice v Ljubljani. Že na prvi poziv se je javilo 150 krvodajalcev, ki so v zahvalo dobili olje in sladkor. Že naslednje leto je transfuzijska postaja postala civilna ustanova, ki si je nato organizirala svoje oddelke po vseh večjih bolnišnicah po Sloveniji. Tako je bilo v letu 1952 v Sloveniji že 11.694 krvodajalcev.

SLOVENIJA V SVETOVNEM VRHU

Januarja 1953 je bila odpravljena denarna odškodnina in pričelo se je zbiranje prostovoljnih krvodajalcev. Organizacijo je prevzel Rdeči križ, ki to nalogo s svojimi aktivisti, s pomočjo sindikatov, SZDL, ZSMS in

drugih nadvse uspešno opravlja še danes. Z izjemno organizacijsko sposobnostjo je RKS uspel razviti do dejavnost na najvišji jugoslovanski in svetovni nivo. Leta 1945 smo imeli v Sloveniji 799 krvodajalcev, 1982 pa je prišlo na odzvem krvi že 110.491 občanov, med njimi je bilo že več kot 25.000 mladih. Tako je danes v naši republiki prek 700.000 krvodajalcev, ki v mnogočem prispevajo k zdravstvenemu varstvu. Krvodajalstvo je v tridesetih letih postalo množična družbena akcija, ki daje prispevek k napredku humanizma. Hkrati pa je to globoka človeška solidarnost, ki v mnogočem prispeva k socializaciji ljudi. Le redkokatero družbena skupnost na svetu se lahko ponaša s tako množično solidarnostjo svojega prebivalstva in le redkokatero organizacija na svetu s takimi rezultati svojega dela.

JANEZ PAVLIN

Izboljšava popravi zaslužke

Stanko Oražem iz Rika v Ribnici je s tehničnimi izboljšavami pripomogel kolektivu do večjega dohodka in s tem tudi do večjih osebnih dohodkov

RIBNICA — Stanko Oražem, ki je namestnik vodje izobraževalnega centra Riko, je prejel prvo nagrado, ker je naredil nov priključek za polnjenje letalskih zbiralnikov z vodo. Stari priključek je bil na navoje in se je hitro poškodeval, če je padel na tla. Novi, Oražem, je na vzmet, bolj je odporen proti mehanskim poškodbam pa še iz cenejšega materiala je. Ta tehnična izboljšava za Riko sicer ni veliko pomenila, saj izdelajo na leto le okoli 100 takih priključkov, katerih cena je okoli 1.000 din. Zato je bila tudi nagrada bolj skromna, 5.000 din.

Več pa je prihranil kolektivu, ko je izdelal stroj za previjanje kolutov VAC žice, ki jo uporabljajo za varjenje z ogjikovim dioksidom. Zamisel za to izboljšavo je dobil, ko je bil predsednik inventurne komisije in je opazil precej polomljenih oz. poškodovanih plastičnih kolutov, na katerih je bila navita ta žica. Poškodovani kolut in žica nista bila več uporabna in so vse skupaj zavržli. Tako so vrgli stran na leto 100 kolutov, vrednih 200.000 din. V treh letih, za kolikor po pravilniku obračunajo nagrado, bi znašal izmet za 600.000 din. Zdej izmeta ni, ker s strojem za previjanje žice z poškodovanih kolutov previjajo žico na nepoškodovan kolut. Še posebno pa je ta prihranek pomemben, ker je to žico na trgu zdaj zelo težko dobiti, razen tega pa je treba zanjo odšteti devizno soudeležbo.

„Presenečen in vesel sem bil, ker sem za to izboljšavo dobil kar

70.000 din nagrade. Gotovo pa se je to splečalo tudi naši delovni organizaciji, saj smo že od novembra lani do zdaj previli 300 kolutov, ker smo delali še za ostale naše tozde in nekatero poslovne partnerje.“ Tako je Stanko Oražem z zadnjo izboljšavo svojemuo ozdu prihranil v sedmih mesecih 530.000 din. Za toliko so se zmanjšali materialni stroški in povečal dohodek, s tem pa osebni dohodek vsem zaposlenim, tudi njemu.

Oražem je izpolnil še več stvari, ki pa jih ni prijavil komisiji za tehnične izboljšave, inovacije in koristne predloge. Pri delu jih uporabljajo on in sodelavci. Omenimo naj še eno, ki jo je dokončal te dni, in kaže, da bo šla v izvoz.

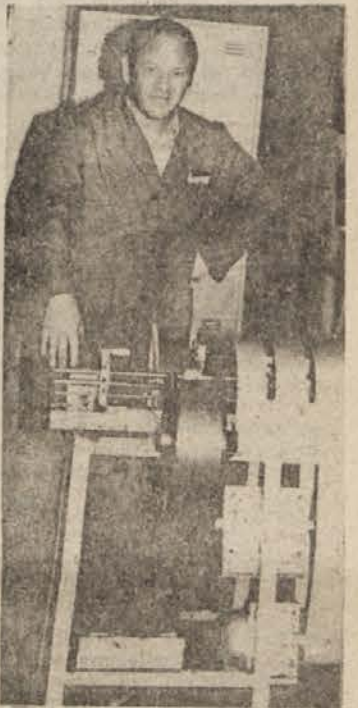
Ribniški Riko je kljub hudi konkurenci (sodelovali so tudi Japonci) uspel v Irak prodati košare za obiranje datljev, ki so montirane na traktorju in se lahko dvignejo do 10 m visoko. Stanko Oražem pa je traktor dopolnil tako, da je naredil še pištolo za opravevanje datljev. V Iraku namreč ni čebel in ni vetra, zato morajo datlje opravevati umetno. Doslej so Iracani delali to tako, da so preluknjali žogice in vanje dali opravevalni prah. Opravevali so potem tako, da so stiskali žogice in tako iztisnili opravevalni prah na cvetove. Oražem pa je zadevo poenostavil tako, da je izdelal posebno pištolo in za njeno delovanje izkoristil tudi zrak, ki ga lahko v pištolo potiska traktor.

„Naši delavci pogosto kaj izpopolnijo, da si olajšajo delo in da prej izpolnijo normo. Vendar tega ne povedo. Boje se, da bi jim potem zvišali normo. Ne zavedajo pa se, da na ta način zvišujejo dohodek delovni organizaciji in s tem tudi svoj osebni dohodek. Vsega tega jim

odgovorni še ne znajo prepričljivo razložiti.“

Razveseljivo je, da so delavci začeli razmišljati tako kot Stanko Oražem. Zal pa je še vedno malo kolektivov, ki se zavedajo pomena inovacij in izboljšav, pa tudi malo delavcev, ki bi vedeli, kako naj delajo, da bo bolje zanje in za vso družbo.

JOŽE PRIMC

MAJHEN STROJ, VELIK PRIHRANEK — Stanko Oražem ob stroju, ki previja žico iz poškodovanih na nepoškodovane kolute. Ta stroj je prihranil Riku Ribnica že mnogo dinarjev in deviz.

Vedrina ob sedemdeseti pomladi

S srečanja ribniških sedemdesetletnikov, ki jim še ni popustila hudo mušna žilica

Tisto nedeljo je bilo v Ribnici živahno. Zbirali so se ljudje, rojeni leta 1913 na območju ribniške občine, da bodo skupaj proslavili 70-letnico. Sestanek je bil sklepčen, kot je ugotovil na začetku srečanja, ki je bilo v restavraciji doma JLA, predsednik odbora za organizacijo srečanja Brajgarjev France. Od 87 sedemdesetletnikov jih je prišlo na srečanje 49, izostanek jih je opravičilo 27, 11 pa je bilo neopravičeno odsotnih. S tako neopravičeno odsotnostjo. S tako neopravičeno odsotnostjo. S tako neopravičeno odsotnostjo. S tako neopravičeno odsotnostjo.

Kot se za tako srečanje spodobila, ni manjkalo „buravža“, ki je s kravim zvonom dajal besedo govornikom in bil sploh napovedovalec, govornice z občine — to je bila Milena Borovac, ki je zbranim sporočila, da je občinska skupščina kljub stabilizaciji namenila za njihovo srečanje 2.000 din — in harmonikarja, to je bil Součev France iz Vinic, ki sicer ni preveč pridno nategoval meha, kar je zaradi 70 let delno opravičljivo, a so nekateri kljub temu ob njegovih melodijah zaplesali.

Za uvod so prebrali še „Pesem sedemdesetletnikom“, ki jo je sestavil njihov vrstnik in podpredsednik organizacijskega odbora tega srečanja Jože Andoljšek-Jelovčan. Med drugim se glasili: Jesen življenja tiho, neopazno je prišla,

prinesla vsakemu je v dar kaj bridkega: od revme, srčnih motenj in skleroze do išijas in še druge neprijetne diagnoze.

„Desna roka mi več ne služi. Pa ni čudno, saj je 60 let, topelit siht' delala, je razlagal svoje tegobe z zdravjem Jakličev France iz Sajevca. „Prvič mi je zatajila pred 10 leti, ko sem v gostilni Pri Rogovlvcu naročil vampe in pol litra. Takrat me je tako bolela v rami, da še „glaža“ nisem mogel dvigniti z njo in sem pil kar z levo. Še danes ne morem z desnico dvigniti litra vina, ga lahko pa po dva deci,“ je ob zaključku zavi na šaljivo plat.

V pogovor je posegel navihani France Lesar iz Sajevca, ki je Jakliča zbadel, da je bil na srečanju ob 50-letnici, se pravi pred 20 leti, bolj živahen in je takrat še ženske lovila „Jim“. Jakličev France se je namrdnil, češ kaj bi poslušali tega fantička — Lesar je bil namreč med vsemi sedemdesetletniki najmlajši, saj je bil rojen na silvestrovo 1913, vendar se je že prej in kasneje Jaklič le prepogosto spominjal „Jedik“ punc, ki jih je srečal, ko je krošnjari ali kupoval prašiče po sejmi. Med drugimi je omenil Koškovo punco iz gostilne v Novem mestu, ki je na vprašanje, zakaj se ne poročiti, odgovorjela: „Dobro se ne da, slabo se pa nočem,“ in se takoj poznamal, če je še „Jedik“.

Razgovor je postajal vedno bolj zanimiv. Zelo natančno so se spominjali dogodkov izpred 40, 50, 60 ali

celo več let. Povedali so, da je to povsem običajno, kakor tudi to, da največkrat ne vedo, kje imajo fajfo, ki so jo kadili še pred petimi minutami.

V pogovor je posegel Ivan Skulj iz Krnč: „Krušna pijanost je pa najhuša. Če se vina napiješ, si drugi dan tizen; če se pa kruha, te pamet za dolgo, morda za vedno, zapusti. Tako

so rekli moj oče, ki so že 64 let v grobu. In danes smo kruha pijani. Soljarji ga mečejo vsepovsod. Včasih pa smo imeli kruh le ob največjih praznikih.“

Mnogo modrih in že preveč pozabljenih misli je bilo slišati med kosilom — na jedilnem listu je bila celo teletina! — in kasneje ob kozarčku vina pa tudi med melodijami Francetovega meha.

„Desna roka mi ne služi več dobro,“ je razlagal France Jaklič (sredi fotografije), napeto pa so ga poslušali Ivan Skulj, Franc Perovšek in Janez Lesar (od desne proti levi, nasproti Jakliča). Poleg Lesarja je še Marija Lesar z možem Francetom, stoji pa glavni organizator srečanja, France Bregar, ki mu pravijo kar Brajgarjev France. (Foto: J. Primc)

„Pa to zapišite, je nekdaj povzdignil glas, da smo mi, trinajstletniki, rojeni pod cesarjem Francem Jožefom, v žolo smo začeli hoditi pod krajcem Petrom I. — Zediniteljem; v četrtem razredu smo imeli 4 dni prasto, ko se je ženi kralj Aleksander, vojake pa smo služili za časa kralja Petra II., Petček smo mu rekli. Ko smo prisegli, so nam zabčali, da prisegamo za vse življenje. Pa smo morali kasneje prisesti še večkrat, a nikoli ni držalo.“

POKONCI JIH DRŽI PESEM IN ŠALA

Franc Lesar je najmlajši in najbolj ohranjeni 70-letnik. Vse skuša slej ko prej obrniti na šalo, podobno pa tudi njegova žena Marija. Imela sta 4 hčere, zdaj pa imata tudi že 8 vnukov, starih od 4 do 19 let.

„Takatrat so bili vojni časi, pa je bilo bolje, da si imel hčere,“ se je izgovarjal France, žena Marija pa je priznala, da je tisto o samih hčerah potožila zdravniku. Ta jo je podučil, da morata v škornjah počenjati to in ono, pa bo sin. Priznala mu je, da je dedec obul škornje, morda pa je bilo narobe to, da so bili raztrgani.

Sedemdesetletniki se ne dajo. Franciška Čeh, po domače Šobarjeva iz Dan, je bila že 18-krat na Triglavu, zadnjič 10. avgusta letos. Pri petdesetih letih je šla prvič gor. „Gora ni nora, ampak tisti, ki gre gor,“ je povedala malo za šalo in malo za res. Že 50 let živi v Ljubljani, vesela pa je, da jo ima organizator srečanja, Bregarjev France, kljub temu v evenciji.

Janez Lesar iz Sodražice še vedno vodi sodraški tamburaški zbor, tudi nekateri drugi so še aktivni.

Ob zmernem pitju dobre kapljice so počasi prišle na vrsto tudi šale. „A veste tisto, kako je Ribničan slone valil? Ne? Kupil je tri buče,

ker mu je prodajalec rekel, da so slonova jajca in da se jih izvali tako, da mora tri dni nag na njih čepeti in nič govoriti... Potem ga je čez dobra dva dni žena našla na seniku, do vratu zakopanega v seno... Najprej ji na vprašanja ni odgovarjal, potem pa ji je le izblebetal, da valil slone... Žena je potipala pod možem, če se je že kaj zvalilo, in rekla: „Resnico si govoriš, mož. En mladi slon se je že zvalil, ga držim za rilec.“

Pa tisto, ko je Ribničan v Belo krajino peljal voz zelja? Tudi ne? No, bilo je tako. Na vrhu klanca se mu je voz prevrnil in buče so se začele kotariti v dolino. vsaka na svojo stran. Ribničan jih gleda in se čudi: „Glej, glej, koliko glav, toliko različnih pametih!“

Potem jih je prijelo, da bi zapeli. Začeli so s „Sem šel, sem šel čez gmajnico“. Se kar dobro je zvenela, a niso bili zadovoljni. „Za ogreti je bilo, še bolje pa bo, če bomo kaj spili.“ In so. Mica pa je že začela „Stara mama, oj ne šivaj sarafena več“. Besedilo ji je šlo še kar v redu, melodija pa niti približno ni bila prava. A kaj češ, pri sedemdesetih lahko to ali ono pozabiš. Nato so zapeli „Od Ribnice do Rakitnice ne raste drugo kot leščeve“, ki so jo znali vsi in je kar spodbudno zvenela.

V prijetnem kramljanju so tekle ure. Počitka in razgovora pa ni bilo za Brajgarjevoga Janeza in druge organizatorje. V sosednji sobi so nekaj računali in računali, končno pa oznanili, da so poslovanje kljub občinskemu prispevku 2.000 din in že vnaprej vplačanim akontacijam zaključili z izgubo. Vsak naj bi prisknel še 40 din pa se bo vse izšlo. Medtem ko so se sedemdesetletniki zabavali, so namreč cene pridno rastle in jih spominile na nič kaj prijeten vsakdan.

JOŽE PRIMC

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

OBČUTEK IMAM, DA SO... HK... CESTE
PRI NAS... HK... VSE SLABŠE.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Bogastvo odvisno od nas

Kdo bo gradil šole, bolnišnice? — Veliki uspeh — naša barvna televizija — Kdo napada ženske v mestu?

DA BI SE povečali osebni dohodki in da bi se naši življenjski pogoji izboljšali tudi z večanjem splošne potrošnje, je treba ustvariti čim več. Grešijo tisti, ki zanemarijajo najrazličnejše možnosti za povečanje narodnega dohodka doma, pri tem pa pričakujejo, da jim bo kdo drug zidal šole, gradil bolnišnice, dajal sredstva za kulturno dejavnost in podobno. Razvijanje življenjskih pogojev je odvisno od nas samih, kajti nihče drug mimo nas ne bo povečal bogastva naše občine.

KVALITETNA RAVEN naše industrije se kaže tudi v tem, da je čedalje več pomembnih tehničnih iznajdb in izpopolnitev domačega izvora. Tako smo nedolgo tega slišali o prvem poskusu z barvno televizijo v inštitutu Mihajlo Pupin. Poizkus, ki so mu prisostvovali tudi novinarji, se je obnesel. Ponosno lahko zapišemo, da je to naš veliki uspeh.

METLIČANI SO novi hotel pričakovali nestrpno kot mati svojega prvega otroka. Lahko si mislimo, koliko veselja in navdušenja je napravila že sama prva vest, da bodo v Metliki gradili hotel.

PRAV GOTOVO ni dolžnost krajevne organizacije SZDL reševati težave glede mostov, vaških vodnjakov, krajevnih vodovodov itd., čeprav je vse to doslej počela. SZDL bo v bodoče dajala le pobude za takšne akcije in sodelovala pri mobilizaciji zainteresiranih prebivalcev. Delo pa bo prevzela krajevna skupnost.

ZE NEKAJ ČASA šušljajo po mestu, da neznani moški napadajo ženske, ki se vračajo o mraku ali kasneje iz mesta domov. Priljubljena točka za napad je lesen mostič preko Krke na Loki in pot, ki pelje po stopnicah proti železniškemu prelazu.

KNJIGOTISKOVA DEJAVNOST v Novem mestu se vsekakor razvija veliko bolj kot njeni prostori in zmogljivosti.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
12. decembra 1963)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Upanja boljših razmer pač ni

Skripljejo z zobmi in strašen krik je čuti daleč naokoli — Poslanci ne delajo in ne delajo — Prismođarije s slikami drago v denar — Darujte vdovi!

(Vsa Makedonija) in Odrinsko okrožje sta v živem plamenu in s krvjo ohlita; trupla kristjanov pokrivajo polja in travnike in nad njimi se zbirajo črni krokarij in orli. Usuznjence vežejo na debela, a pod njimi netijo ogenj in nesrečniki škripljejo z zobmi in njih strašen krik čuti je več mil na daleč. Turške vojašnice so prepolne žen in deklet, okoli njih pa je samo nasilje, zverstvo in neusahljiva strast besnega Turka, kateri meče iste na cesto, ko je nastilil živalsko strast. Strašno je videti 4000 onečasčnih in skrajno nesrečnih deklet. Zato, bratje, pomagajte, pomagajte, pomagajte in zopet pomagajte! Makedonija je postala klavnica, kakor pred tremi leti Carigrad in Armenija.

(Dnevi) avstrijskega državnega zbora so brzkonca šteti. Poslanci ne delajo in ne delajo. Upanja boljših razmer pač ni, dokler bo vlada Slovanom tako skrajno nepriznana, kakor se kaže v zadnjem času. Tega pa od Slovanov nihče ne more zahtevati, da bi se dali Nemcem pod

noge, če tudi le ti kriče, da Slovani nočejo splošnim koristim države nič žrtvovati. Splošni blagor države bo zagotovljen, kadar bodo vsi avstrijski narodi enakopravni ne samo na papirju, ampak v resnici.

(Razne) prismođarije s slikami prodajajo se našim ljudem za drag denar, ki jih slastno prebirajo. Zvezki s 24 stranmi stanejo po 20 do 30 v, in teh zvezkov ni ne konca ne kraja. Tako pride taka knjiga strašno draga, dasi ni vredna pol krajcarja. S skrajno drznostjo izmišljeni dogodki, neverjetni dogodilji, in vse tako drago. Take knjige niso poučne.

(Prošnja) Podpisana vljudno prosi častito občinstvo, naj bi blagovolilo sedaj meni nakloniti, kar bi sicer podelilo mojemu rajnkemu možu ob novoletni priliki. Za tako dobroto in ljubav bodem srčno hvaležna.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
15. decembra 1903)

PO SVETU OKOLI

MEDTEM KO mi čakamo že precej nestrpno novoletnih praznikov, je 75-letni Maurice Sainteny le dočakal, da mu je v domačo hišo pritekla pitna voda. „Mislil sem že, da je ne bom nikoli dočakal,“ je zadovoljni vaščan Servignyja dejal novinarjem. Zapišimo še, da je prošnjo za dovoljenje napisal že njegov oče leta 1925. Kdor čaka, dočaka.

NEKI STANLEY Schmikel se je odločil, da bo oropal banko v mestu Erieo. Rečeno, storjeno. Vse je šlo kot po maslu, le bančni uslužbenci so ga naplahali, da mora čakati 20 minut, da avtomat odpre blagajno. Medtem ko je Stanley čakal, so obvestili policijo. Blagajno so po 20 minutah odprli, Stanley je pobral denar in hladnokrvno odšel ven — naravnost v naročje policije. Zdaj Stanley ponovno čaka — v zaporu na konec kazni.

ZELO PREPRIČLJIVA je morala biti žakonska žena nekega britanskega državljana, ki je v manjšem britanskem časopisu popisal svoje spreobrnjenje. Mož, ki ostaja po imenu neznan, je zapisal, da ni verjel ne v pekeli ne v hudiči, potem pa se je oženil in ob ženi odkril, da so te temne sile. Pa ne, da ima rezež zares tako hudo ženo?

JAPONSKI URAD za izgubljene predmete je šele zdaj, tik pred koncem tega leta, objavil spisek stvari, ki so jih Japonci pozabili na vlakih, postajah, avtobusih, restavracijah in drugih javnih lokalih. Brez lastnika je ostalo pol milijona dežnikov, 324.000 raznih oblačil, četrt milijona knjig. Med to množino reči je tudi 156 umetnih zobovij, pa 4 žare s posmrtnimi ostanki (najbrž ne preveč ljubljenih) pokojnikov ter celo kovček, poln nakita, vrednega nekaj sto milijonov dinarjev. Da človek pozabi dežnik ali knjigo, je kar razumljivo; težje gre v glavo, kako ljudje pozabijo svoje zobovje; neverjetno pa je, kako mora kdo čisto pozabiti na milijonsko vrednost. A taki so, kot kaže spisek.

Igrače, ki so obnorele kupce v visoko razvitem svetu.

Množična ponorelost zaradi igrare

Ure in ure čakajo kupci v vrstah pred trgovinami, kjer čakajo na pošiljko Lutk, za katerimi so znoreli zahodnjaki — „Zelniški“ otroci so grdi

Na zahodni polobli našega planeta vlada po trgovinah prava histerija.

Okoli božičnih in novoletnih praznikov je tako in tako že v navadi, da se na veliko kupuje, vendar pa je tokratna množična histerija drugačne vrste. Ljudje se stiskajo v vrstah in prerivajo po ure in ure, da bi lahko kupili čisto navadno lutko.

Zaradi teh vročih punčk in fantkov si trgovci puljo lase; lahko bi jih prodali, kolikor bi hoteli, a so dobave omejene. Nagrmadeni kupci pa pustošijo po trgovinah, kadar pride pošiljka, tako da si nekateri trgovci sploh ne upajo naročiti lutk. Ponekod so čakali v vrsti polnih 14 ur, trgovci pa so prodajali vsakemu kupcu le po eno samo lutko — nekaj podobnega torej, kot je bilo pri nas s pralnimi praški, kavo, oljem in ostalim za življenje potrebnim blagom.

Zapisi smo, da gre za navadno igrare, lutko fantka ali punčke, vendar je treba dodati, da ni prav čisto navadna. „Otroci iz zelnika“, kot jim pravijo, so za razliko od punčk in fantkov dosežanih serij, ki so srčkani kot iz sladkorčkov, ki govore in pojejo, mežikajo z očmi, gibljejo z ročicami in nožicami (kar vse uravnava vgrajeni mikroračunalnik), nasprotno od teh igrare so vroče prodajani „otročički z zelnika“ — grdi. Videti so tako, kot bi pačili obraz; vsesane ustnice in napihnjena lička ter nesorazmerni udje odlikujejo novo igrare.

Skrita vojna

„Čarovne“ moči so zanimive za obe velesili

V oboroževalni tekmi, ki dandanes črpa vitalne moči človeštva za najbolj nesmiselne cilje, obe velesili ne segata le po dosežkih znanosti, marveč ju priteguje prav vse, kar bi jima lahko prišlo prav. In tako je slišati vse več o vojaških poskusih s parapsihološkimi pojavi, kot so: zunajčutno zaznavanje, hipnoza, sugestija, telekinza, levitacija, zapuščanje telesa ipd. Velesili se zanimata za te sporne pojave, ki znanstveno še niso dokazani in preverjeni, ker pač ne želita opustiti nobene možnosti pridobiti si novo orožje, pa naj bo še tako zvito v fantastiko.

Kaj veliko o teh poskusih ni znanega, saj so zviti v tajnost. Le tu in tam kaj pricurja na dan, kot je v poročilu o študiji, ki jo je opravila ameriška kongresna raziskovalna služba o parapsiholoških poskusih v vojne namene. Poročilo trdi, da v Sovjetski zvezi poskušajo, kako vojaško uporabiti hipnozo za obvladovanje na daljavo, da raziskujejo učinke bioloških valovanj na delovanje mikročipov, ki so sestavni del sodobnega elektronskega orožja, da iščejo možnosti za uporabo daljnovidnosti in retrokognicije v obveščevalni službi ipd. O podobni dejavnosti v ZDA je poročilo bolj skopo, navaja le, da so v teku štiri raziskave.

Resni znanstveniki se sicer posmehujejo parapsihologiji, za vojake pa, kot kaže, ni nič smešnega, če je le kako, zdaj ali v prihodnje, uporabno.

Pa vendar prav po teh, v bistvu karikiranih punčkah in fantkih hrepene srca otrok v visoko razvitem svetu. Časopisi pišejo o smešnih primerih, kaj vse so ljudje pripravljeno narediti, da bi za svojega otroka (in zase!) lahko kupili eno od lutk.

Nekaj deset Wisconsinčanov je verjelo šali lokalnega radia, da bodo najnovejšo pošiljko lutk spustili iz bombnika B-29 vsem tistim, ki bodo na mestnem stadionu ob določeni uri moleli v zrak svoje kreditne kartice. Z najmodernejšimi napravami naj bi kartice slikali in nato odvrli igrare. Seveda so lahkovrneži zaman zmrzovali. Nek odločen oče petletne hčerke, poštni uslužbenec, pa je bil sit čakanja v vrsti; sedel je v letalo in se popeljal prek Atlantika v London, kjer je prišel do igrare.

Oče najnovejših modne norosti je kipar Xavier Roberts. Pri oblikovanju nove igrare se je oprl na ljudsko izročilo. V otroštvu je slišal razlago, ki jo imajo odrasli na voljo, kadar odgovarjajo na vprašanja otrok, od kod so prišli na ta svet.

Poleg štorke, ki prinašajo novorojenčke, govori eno od ljudskih izročil o tem, da jih matere najdejo na zelnikih. Na osnovi te bajke in na osnovi ljudske umetnosti je oblikoval prve „otročičke z zelnikov“.

Igrare je torej izviren proizvod, ki je nastal brez sodelovanja posebnih skupin psihologov za prodajo in drugih komercialnih služb, pa vendar je z njo oblikovalec zadel žebličico na glavico.

Psihologi in sociologi, ki jih zelo zanima ta pojav, imajo najrazličnejše odgovore na vprašanje, zakaj se ljudje množično navdušujejo za igrare te vrste. Psihologinja Doris McNeely pravi, da „otročički z zelnika“ zadovoljujejo potrebo otrok po taki igrari, ki jo lahko vlačijo s seboj, učkajo, pestujejo in mečkajo. In ker je v njem zunanem videzu odlično zajeto vse, kar otroka dela otroka, ni nič nenavadnega, če pri otrokih in odraslih igrare spodbuja željo po negi, skrbi. Igrare sproča v ljudeh željo po ljubeči skrbi, ki jo do živih težko uresničijo.

Za nekatere psihologe pa je nova igrare tako uspešna zato, ker je

grda. Tako je ljudem bližje, laže se poistovetijo z njo kot s punčkami, ki so idealne lepote.

Tovarni, ki te igrare dela, Coleco Industries, je pravzaprav vseeno, kaj pravijo psihologi. Vedo, da jim je s tem proizvodom padla sekira v med.

Vendar pa vztrajajo pri prvotnem načrtu, da bodo izdelovali le punčke in fantke, ki si niso podobni. Od poltretjega milijona igrare, kolikor so jih letos izdelali in prodali, ni mogoče najti niti enega popolnoma istovetnega para punčk. Coleco je poznana trdka, ki izdeluje tudi sodobne elektronske igre in osebne računalnike, zato ji ni bilo težko proizvodnjo „otročičkov z zelnika“ vključiti računalnik, ki skrbi, da ne izdelajo dveh enakih punčk ali fantkov. Računalnik meša in sestavlja barvo kože, las, pričeske, obliko ust, barvo oči, oblačil, velikost udov in druge značilnosti igrare tako, da si dve nista povsem podobni, vendar pa je vsako mogoče takoj prepoznati, da spada med „zelniške“ otroke. Po mnenju strokovnjakov je Coleco izdelal prvo poindustrijsko igrare na svetu.

Kupec torej kupi unikatno igrare. Zato ni nič čudnega, da so si nekateri omissili že več lutkic. Vsaka ima namreč tudi nekakšen matični list z imenom, kar vsem ljudem dodatno daje občutek, da so si igrare nekako pridobili, ne pa kupili navadno potrošno blago. Ker so unikatne, je zacvetela trgovina iz druge roke. Ljubitelji „otročičev z zelnika“ zamenjujejo posamezne primerke, jih preprodajajo in kupujejo. Tako je cena v teh mešetarjenjih do petkrat večja, kot velja za novo igrare.

Tudi Roberts ne drži krizem rok. V svoji delavnici izdeluje ročno narejene „zelniške“ otročiče in jih seveda za drag denar prodaja.

Ljudje pa kupujejo in kupujejo. Nekaj pač morajo imeti, da se izživijo, da dobe občutek, da v življenju nekaj le dosežejo in naredijo.

MIM
(Vir: Newsweek)

Jasnosti nas je zmeraj strah.

SULLY PRUDHOMME

Goro denarja za knjigo

Evangelije iz 12. stoletja so v Londonu prodali za rekordno vsoto — Prodajalec ni poznan, kupec pa

Pri slavni dražbeni hiši Sotheby v Londonu so pred kratkim imeli dražbo, ki bo šla v zgodovino te hiše, saj so na nji postavili svetovni rekord: prodali so umetnino za najvišjo vsoto, kar jih je bilo doslej plačanih za takšne vrste predmet.

Junakinja dražbe je knjiga, stara več kot 800 let. Znana je pod imenom „Evangeliji Henrika Leva“. Tako je bilo ime plemiču, ki je naročil izdelavo evangelije. Henrik

Lev je bil zet angleškega kralja Henrika II. Naročilo je prevzel benediktinski menih Herimann, ki je okoli leta 1173 dal iz rok čudovito stvar. 226 strani obsežen rokopis na pergamentnih listih je izjemno bogato iluminiral ter okrasil z zlatimi in srebrnimi lističi. Tudi vezava rokopa je odlična, saj knjigo spenjajo težke srebrne sponde.

Dražba se je začela z izklicno ceno 1.450.000 dolarjev. Ze v poldrugih minutih je dosegla dotedanji rekord (6.400.000 dolarjev), čez še nekaj minut pa končno ceno 11.800.000 dolarjev, kar znese okoli milijardo in pol dinarjev (novih seveda!).

Kupec svetovne rekorderke je konzorcij kupcev iz Zahodne Nemčije, medtem ko je prodajalec skrbno čuvana skrivnost. V osemstoletni zgodovini knjige se je zamenjalo najmanj šest lastnikov in vsi so bili kronane glave. Nazadnje je bilo „Evangeliji Henrika Leva“ videti v Avstriji leta 1930, potem pa o knjigi vse do letošnjega razglašene dražbe ni bilo slišati.

In kaj pravi kupec? Newyorški knjigar Hans Kraus, ki je zastopal nemški konzorcij je zadovoljen s kupčijo. Nemci so bili namreč pripravljeno za knjigo plačati do 14.500.000 dolarjev.

Osemsto let stara rokopisna knjiga, ki velja za nadrazje prodano umetnino.

NAGRADA V ČRNOBELJ

Med reševalci naše male narodne križanke je žreb izbral MILANA STANIČA iz Črnomelja. Za nagrado bo prejel knjigo „Spominev na Janeza Marentiča“, predvojnega revolucionarja in agronoma. Spominev je zbrala Vera Marentičeva. Ker sta oba, pisateljica in J. Marentič, belokranjska rojaka našega reševalca, bo Stanič najbrž s posebnim zanimanjem prebral lepo knjigo. O naši oziroma domovini in njeni bogati preteklosti včasih vemo zelo malo, na kar nas opominjajo prav take knjige, kot je ta.

Rešitev te križanke pošljite na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA.

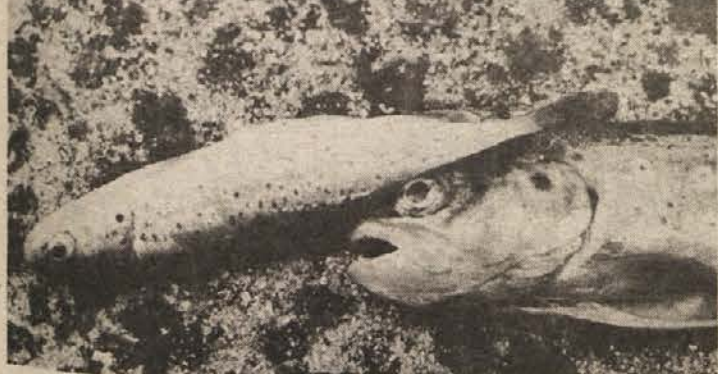

Ljubezen zlomi v srcu le krhke predmete, če pa zlomi vse, pomeni, da je bilo vse v njem preveč krhko.

E. FROMM

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

	DL	PRIMESAH SNOV	RADIOTEHNI NAPRAVA	ODATEK	MLAD GOZD	DL	OSEBNI DOHODEK	TORBA	MIT. LETALEC	TEKOČA VODA													
	DEL VRAT						KOROŠKA GORA																
	POŠKOBA						BOGINJA PRAVICE																
	ZAMISEL						HUN. KRALJ																
	POLJ. CVETICA						PAPAZOVA KRONA																
	ZA JEDEN TAC						SV. PIS. PREPOK																
	DL	DEL OCESA	ETIOP. KNEZ				GR. MORSKA BOGINJA																
	ZVAREČ.		ROBARSKI KOSIPAR				MOSTOVZ OS. ZATIMEK																
	MLINSKI ZLEB																						
	ZADNJI LIDIJV. KRALJ																						
	PREBRVALD LAC "																						
	ST.GR. KIPAR																						

Naša potočna postrv — pogosta žrtev onesnaženih voda. (Foto: MiM)

„Vodne kmetlje“ za losose

Akvakultura naj bi rešila najbolj plemenite ribe — Genetiki imajo lepe načrte — Postrv za onesnažene vode?

Tisočletja so lososi, družina severnoameriških in evropskih sladkovodnih in morskih rib, v obilju napeljevali reke, jezera in morja, nato pa je človek v nekaj stoletjih popolnoma spremenil podobo tega naravnega obilja. Nekaj s prekomernim ribolovom, še bolj pa z uničevanjem in onesnaževanjem okolja mu je uspelo skoraj zatreti nekatere vrste salmonidov. Mnoge reke in jezera so zdaj brez teh plemenitih rib, saj je znano, da so lososi ribe, ki živijo v čistih in kisikih bogatih vodah. Vendar pa kaže, da bodo ljudje obrzali škodljivo in za človeka samega slabo pot navzdol, po kateri gredo lososi.

V družino lososov spada kakšnih 60 vrst. Mednje štejemo tudi naše potočne in jezerske postrvi, lipane in sulce. Vrste se še naprej delijo v podvrste, odvisno pač od okolja, v katerem ribe živijo. Vse to predstavlja zelo bogato gensko snov, kar naravnost izziva sodobne genetike h križanju. Možnosti so, da bodo strokovnjaki z genskim inženirstvom iz sedanjih lososov vzredili nove vrste, pri katerih bodo izbrali primerno velikost, barvo, meso in določen vzorec preselejevanja. Ker so salmonidi gensko zelo prilagodljivi, je upanje dokaj upravičeno.

Prvi koraki so že storjeni. Tako so v nekaterih deželah uspeli „udomasti“ losose v vodah, kjer jih doslej ni bilo. In tako se novi zarodi lososov vračajo v nove reke po življenjskem ciklusu v morju. Nekateri vrste lososov skušajo pripraviti do stalnega življenja v sladkih vodah, da bi bile tako vedno na voljo vodne farme, na katerih bi pridelili nad vse okusno lososovo meso v zadostnih količinah. Nekatere vrste so se že kar dobro izkazale, čeprav je res, da se najbolj zanimive še vedno odpravljajo na potovanja v morja, kjer

Ideal, ki ne ustreza močni notranji stvarnosti, je le prazna, jalova, hlapčevska laž.

Industrija daje človeku nekaj malega dela, a zato na veliko zemlje nacionalno bit in jo razkraja.

B. ŠTIH

Kdor hoče hitro videti uspehe, se ne bo nikoli naučil nobene umetnosti.

E. FROMM

Pogled v žile

Zdravnikom se z najnovejšo napravo, ki ji izdelovalci pravijo optiskop, odpirajo možnosti opazovanja notranjosti krvnih žil. Naprava je sestavljena iz zelo tenkih optičnih vlakn, ki so povezana skupaj v vsega 2,5 milimetra debel kateter. Posamezna optična vlakna služijo kot prevodnik za svetlobo, s katero osvetlijo notranjost žile, druga za prevajanje slike, ki jo potem zdravnik opazuje povečano na ekranu ali na okularju, tretja pa služijo kot pot za vbrizgavanje različnih snovi v kri.

Optiskop omogoča zdravnikom, da si od blizu in ne da bi porabili veliko časa z zapletenimi rentgenskim slikanjem ozilja ogledajo zoženja žil, krvne zamaške, ranice in druge nepravilnosti, ki se pojavljajo v krvnih žilah. Optiskop jim tudi omogoča, da krvne zamaške neposredno napadejo s topilnimi snovmi. V bližnji prihodnosti konstruktorji objublajo optiskop, ki bo povezan z laserskim topom za čiščenje žilnih ožin in usledin na stenah krvnih žil.

Pomanjkljivost te zares koristne naprave je le v tem, da je ni mogoče uporabiti za pregled drobnih žil, ker je snop optičnih vlakn le predebel.

MI M
(Vir: Scientific American)

Rumena podmornica za osebno rabo

Podvodni avto

Podmorski in sploh podvodni svet se odpira tudi tistim, ki niso prav izurjeni potapljači. Nekdanji človek — žaba ameriške vojne mornarice Thomas Taylor je skonstruiral prvo osebno podmornico na svetu, za katero trdi, da omogoča varno in lahko potapljanje do sto metrov tudi nezkušenim ljudem.

Gre za poltretji meter dolgo plovilo iz pojačane plastike, ki ga poganja električni motor. Motor se napaja iz navadnega avtomobilskega akumulatorja, eno polnjenje pa zadostuje za nekaj deset kilometrov podvodne vožnje.

Očitna prednost male podmornice je v njeni cenovnosti, saj zanjo ne bo treba odšteti več kot za avtomobil srednjega razreda. Ker ima voznik v podmornici razgled na vse strani skozi plastično kupolo, se zanjo zanimajo tudi podvodni arheologi, biologi in drugi raziskovalci podmorskega sveta. Uporabna je tudi za podvodne ribiče, nabiralec koral, fotografite itd.

117 Črtice in povesti iz narodnega življenja

Janez Trdina

FRANJA

„Zdaj pa mi povej, če ni zraven prvič: dober sin, ki nosi pol zasluzka svoji stari materi, da ne trpi nobene revščine; — drugič: najboljši delavec v našem kraju, da ga hodijo prositi vsi gospodarji za najemnika; — tretjič: pošten človek, ki ni nikomur nič na dolgu, ki plačuje, kar potroši do zadnjega solda; — četrtič: zvest prijatelj, da ga ljubijo vsi vrstniki, ker vsakemu rad pomaga in od nobenega nič ne zahteva; — petič: ponižen in krotek mož, ki nikomur nič ne zameri in spoštuje starost in duhovne...“

Manica se začne smejati in pravi: „Je že dosti; vse, kar govoriš, je res. Na te reči nisem pomislila. Veš, ti bi me nazadnje, kakor vidim, še lahko prepričala, da je naš Martinek svetnik in bi najbolje storili, da ga denemo kar precej v oltar.“

Ta pogovor dokazuje, mislim, dosti jasno, kako krščansko ljubozna sodnica je bila angelska nevesta za vsakega.

Kolikor bolj je prišla v leta, toliko lepše in bogateje se je razvijala in razcvetala njena svetost. Neskončna žalost pa mora obiti človeka, da ji pobožnost ni mogla obvarovati zadovoljnosti in sreče. Vedno branje in premissljevanje je Francki skalilo dušni mir kakor že marsikomu. V svetem pismu se ujemajo s pravičnostjo in dobroto božjo. Pomirila jo je misel, da je ta knjiga zanjo pretežka in preskrivnostna in je zaradi tega ne zna prav tolmačiti. Ali tudi proti glavnim verskim resnicam so se začele dvigati nadežne dvombe. Tolažila se je s tem, da človek ni dolžan verjeti vse in vselej črki, da je govoril zveličar najrajši

v prilikah, ki se smejo brez greha razlagati na razen način. Večno pogubljenje se ji je zdelo tako protivno božji milosti in previdnosti, da je zavrgla vero v pekel popolnoma. Mani je rekla: „Če so nebesa, ne more biti pekla, kajti zveličani se ne bi nikakor mogli veseliti svoje sreče, ko bi vedeli, da se zvilja toliko njihovih bratov v najstrašnejših mukah, trajajočih celo večnost. Grešnikom se bo gotovo treba čistiti, kako in kje, se ne ve; ali ko se očistijo, bodo vsi sprejeti v nebeški raj, in takrat bo nastopil čas, ko bode vladal eno čredo en pastir.“

Tako besedovanje bi imel vsak Gorenjec za brezbožno krivoverstvo, na Dolenjskem sem čul še veliko bolj predrznih reči, ki pa niso nikogar nič motile in pohujševale.

Grozovit nepokoj se je lotil Francke, ko je brala v bukvah obširno življenje svetega Jurija, v drugih (v „Krščanski simboliki“?) pa se je naravnost trdilo, da sveti Jurij nikoli ni živel; to ime in kar se mu pripisuje, da je le podoba boja in zmage krščanske vere zoper malikovalstvo.

Kaj je to: Duhoven je spisal eno in drugo knjigo, obe sta natisnjeni s škofovskim dovoljenjem in tedaj s spoznanjem, da ni v nobeni nič lažnivega, in vendar se nahajajo v njih taki razločki? Francka ni vedela, kateri bi verjela. Šla je vprašat za svet svojega spovednika. Gospod ji je to reč razjasnil in jo precej pomiril. Ali nekak sum zoper branje je ostal v nji, da ni več zaupala vsakim bukvam. Prihajala je sploh čedalje bolj resna in zamišljena; polastila se je je neka skrivna žalost, vzroka pa ni hotela razodeti ne materi ne Manici; le malokdaj se ji je povrnilo na obraz tisto sladko smehljanje, ki jo je prej delalo tako milo in prijetno.

Sosedje so ugibali: „Zgodnje sadje ni dobro. Črnetova Francka je bila v otroških letih preveč prebrisan, zdaj pa ji je že začela pamet pešati. Boste že videli, da ne bo nič iz nje.“ Ali deklica jim je kmalu dokazala, da je razum ne zapušča. Izmed starejših žen ni znala brati v celi vasi razen Ane nobena, še med mladino se je nahajalo dosti takih, kajti bilo je do šole daleč, v slabem vremenu tri četrt ure. Vendar ni manjkalo za to znanost volje in želje.

Najprva naprosi Francko domača dekla, da ji pokaže črke. To se brž zve in iz vseh sosednjih hiš so prišla dekleta in jo prosila na isti način nauka. Pridruživše so se celo dve ali tri starke. Tako se osnuje hišna šola z več ko dvajset učenkami. Shajale so se vsako nedeljo pri Črnetovih in učile po eno ali dve uri brati. Mnoge so prihajale v ta namen pozimi vsak večer.

Takih domačih šol se je napravilo prejšnji čas, ko ni bilo še toliko javnih učilnic, obilo pa Dolenjskem, in delovale so jako blagodatno že zato, ker so izvirale iz lastne volje, iz narodne ukaželjnosti. Spretno in bistroumno je Francka vodila svojo šolo, v pol leta so vse učenske znale brati, v enem letu pa najbolje tudi pisati. Iz hvaležnosti so ji kupile za spomin prekrasne molitvene bukve — za samo vez so plačale pet goldinarjev. S tem slavnim delom je končala Francka svoje življenje v domači vasi.

Bila je ravno dopolnila trinajsto leto. Iz Zagreba pride list, da jo milostivke sprejmo. Mati ji napravi nekaj obleke, obišče z njo razne cerkve in tudi nekoliko božjih potov, potem jo po dolgem prekrizevanju in škropljenju z blagoslovljeno vodo odpelje z vozom do Save, ob Savi pa z železnico proti stolnemu mestu hrvaške kraljevine, proti mnogogrešnemu in mnogozasluznemu Zagrebu. — — —

PISCEM „VAŠE ZGODBE“

Naš natečaj za novo serijo vaših zgodb se je iztekkel. Na uredništvo je prispel lep kupček pripovedi, ki ste jih napisali, ta bolj, drugi manj spretno, kar pa ne pomeni, da bomo dajali prednost pri izboru le leporečnim spisom. Komisija ta čas že prebira in ocenjuje prispevke. V novoletni Prilogi boste prebrali najboljše, vse ostale, ki še pridejo v poštev za objavo, pa skozi vse prihodnje leto na tej strani. Do takrat preberite še nekaj zgodb iz naše dosežane zaloge, ki ni šla v koš, temveč ostaja še naprej vir za objave.

VAŠA ZGODBA UTRINEK IZ VOJNIH DNI

Bilo je pozimi 1942. leta. Star sem bil deset let. Nekega mrzlega zimskega jutra sem se s sestro vračal iz Občice, kjer naj bi se sestala s partizani, vendar jih tistikrat ni bilo. Prespala sva bila tam, zgodaj zjutraj pa krenila domov.

Ko sva se na poti približala velikemu seniku ob cesti proti Starim žagam, sem zagledal kolono, ki je šla ob potoku. Dregnil sem sestro in jo opozoril na vojake, ki niso bili podobni partizanom.

„To so beli. Le mirno naprej,“ je šepnila sestra in me opozorila, kako naj govorim, če me bodo kaj spraševali.

Res so naju ustavili in začeli zasliševati, vsakega posebej. Ko so videli, da jim jaz ne znam nič pametnega odgovoriti, čeprav so mi grozili na vse načine, me brcali in vlekli za ušesa, so me nazadnje le napodili domov; sestro pa so odvedli s seboj v Občice. Eden od belčkov mi je še zakričal, da je malo naprej še ena zaseda, kjer me bodo naučili govoriti.

Ob poti, ki pelje čez Novo goro v Stare žage, je bila res zaseda. Beli so me takoj opazili in zavpili, naj pridem k njim. Nisem imel druge izbire. Eden od njih me je brž zagrabil in začel: „Mi že tako vemo vse, ti nam le še kaj malega povej. Potem se boš lahko malo pogrel pri ognju, saj te gotovo zebe, ker si tako razcapan... Povej, kje imaš brata? Pridi kaj domov iz partizanov? In drugi partizani, pridejo večkrat k vam po hrano? In h komu še hodijo v vasi? In kako so kaj oblečeni in oboroženi?“

Odgovoril sem jim, kar sem se za take priložnosti naučil, da je brat najbrž mrtev, ker ga ni nič domov (a bil je v hiši pred tednom dni), da je partizanov veliko, da so lepo oblečeni in oboroženi do zob. „Tudi hrane imajo dovolj. Še nam jo dajejo,“ sem dejal in dodal, da partizani govorijo, kako bo vojne vsak čas konec, ker bodo prišli Rusi.

Ko so to slišali, so se razjezili. Eden me je zagrabil za rame in me porinil proti trhlemu mostičku čez potok. Brčnil me je v rit, da me je kar odneslo po trhlih okrajkih. Ko sem prišel na cesto, je oni zakričal: „Teci!“ Stekel sem, med tekom pa pogledoval nazaj. Videl sem, da je belogardist dvignil puško ter nameril vame. Potem je zakričal: „Stoj!“ Ustavil sem se. Bil sem prepričan, da je zdaj po meni. Toda nek drug belogardist je prijel puško za cev in jo porinil navzdol.

„Poberi se, smrkavec partizanski, sicer te res počit!“ je zavpil.

Stekel sem, kolikor hitro sem mogel. Srce mi je močno utripalo, ko sem prišel domov, kjer me je mama že v skrbeh čakala. Povedal sem ji, kaj se je dogodilo. Malo se je pomirila, vendar dokončno šele potem, ko se je vrnila domov tudi sestra.

Od takrat sem se belim izogibal in se skrival pred njimi. Preveč strahu so mi nagnali v kosti.

LOJZE ROGELJ
Srednja vas

Novo mesto okuženo s steklino

V Lazinah pri Hinjah ustrelili steklo lisico – Takoj sprejeti vsi potrebni ukrepi – Obvestilo veterinarskega inšpektorja javnosti

NOVO MESTO – Novomeška občina je od minulega četrta naprej proglašena za okuženo s steklino. To je „zakrivila“ lisica, ustreljena prejšnji teden v Lazinah pri Hinjah, pri kateri so ugotovili okuženost s to nevarno boleznijo. Da bi preprečil nekontrolirano širjenje stekline in preprečil ogrožanje ljudi in domačih živali, je novomeški izvršni svet že sprejel vse potrebne ukrepe.

Ob tem pa seveda ni potrebno posebej omenjati, da je imel v teh dneh največ dela veterinarski inšpektor novomeške uprave inšpekcijskih služb, ki je ob pojavu stekline v občini Novo mesto in dejstvu, da lahko pričakujemo vdor te bolezni tudi v trebanjski konec, pripravil za javnost naslednje obvestilo:

„Z dnem, ko je novomeška občina proglašena za okuženo s steklino, je odrejen tudi strogi zapor za pse in mačke na celotnem območju občine.

Že večkrat je bilo poudarjeno in objavljeno, da je glavni prenašalec te bolezni lisica in da se steklina najbolj širi v času med novembrom in marcem. Ne gre pa prezreti, da so prenašalci te bolezni tudi druge gozdne živali, še posebej pa je treba opozoriti na širjenje stekline prek psov in mačk, ki so v nenehnem stiku s človekom. Zlasti so tako ogroženi otroci, ki so znani kot ljubitelji živali.

Posebna naloga je pri zatiranju stekline naložena lovskim družinam. Tako morajo lovci strogo nadzirati svoje lovsko območje, povečati odstrel lisic, pokončati vse sumljive gozdne živali, ustreliti pa tudi vse pse, ki niso priveszani, cepljeni in brez pasje znamkice, enako tudi vse mačke, ki niso zaprte. Posebej ne utemeljena je zato jeza lastnikov domačih živali, če jim lovci v primerih, ko se lastniki ne držijo odredbe, pse in mačke pokončajo.

Posebno so na odredbo o zapori živali opozorjeni lastniki psov v večjih naseljih, kjer sila neradi

izpolnjujejo to zahtevo. Sicer pa bomo o nadaljnjem širjenju te bolezni prebivalce redno obveščali, tokrat pa se spomnimo le nekaterih določil, ki jih prav v zvezi s steklino predpisuje zakonodaja:

Psi morajo biti stalno priveszani, cepljeni proti steklino, ko dopolnijo starost 4 mesece, in morajo nositi pasjo znamkico.

Mačke morajo biti zaprte, priporočila pa se zaščitno cepjenje proti steklino, ki ga opravlja Dolenjski veterinarski zavod Novo mesto.

• Za kršitelje odredbe o strogih zapori psov in mačk so predvidene kazni od 200 do 5.000 din.

Vsak pes, star več kot tri mesece, mora biti prijavljen.

Vsak pogin, prodajo ali nakup je treba prijaviti v roku 3 dni.

Če pes ali mačka ugrizneta človeka, mora vsak, ki to vidi, dogodek nemudoma prijaviti najbližjemu veterinarju, zdravniku ali postaji milice.”

B. B.

Pijača tudi inšpektorju

Le v bifeju na Koštialovi postregli s alkoholom pred osmo uro – Akcije s temi pregledi še ni konec

NOVO MESTO – Že nekaj časa velja v novomeški občini odlok o prepovedi točenja alkoholnih pijač pred osmo uro zjutraj. Ali se ga gostinci tudi držijo? Odgovor na to je dala nedavna akcija tržnih inšpektorjev novomeške UIS, ki so obiskali bifeje KZ Krka, tozda Oskrobo v Žabji vasi in na Koštialovi ulici, Mercatorjeva v potrošniških centrih v Žabji vasi in Ločni ter bife Emone-Dolenjke v Bršljinu, poleg teh pa tudi tri gostilne.

Zapišemo lahko, da so ugotovile nad pričakovani, saj so anonimne prijave obtele več kršiteljev. Tako pa so inšpektorji le v bifeju KZ Krka na Koštialovi ulici ugotovili, da se strožno osebje ni držalo odloka. Že od 7. ure in 15 minut so alkohol natočili sedmim strankam, brez pomislekov pa s njim postregli tudi inšpektorju. Točenje je bilo nadvse drago. Inšpektorji so namreč uvedli pravni postopek, zagrožene kazni pa so do 10 tisočakov za odgovorno osebo in do 60 tisočakov za podjetje.

Omenili smo že, da kršitev drugih ni bilo, tudi v bifeju Slonček, kjer so inšpektorji podobno akcijo opravili že prej, se odloka držijo. Sicer pa, ne hvalimo prehitro, kajti pregledov s tem še ni konec.

B. B.

GORELO V KULTURNEM DOMU

TREBNEJE – Med popraviljem poslopja trebanjskega kulturnega doma je 15. decembra zjutraj prišlo do požara. Kot kaže, se je ogenj razširil iz kurišča, kjer so se delavci dan poprej po končanem delu gredli in pozabili ogenj pogasiti. Le hitro posredovanju gasilcev gre zahvala, da je stavba ostala cela in da tudi škoda ni velika; ocenili so jo na 10.000 din.

OTROK STEKEL NA CESTO

OTOČEC – 15. decembra dopoldne se je Franc Šmajdek iz Regrče vasi peljal z osebnim avtomobilom od Otočca proti Mačkvcu. Ko se je pripeljal po regionalni cesti skozi Otočec, je na cesti nenadoma pritekkel 11-letni Tomaž. Voznik je fanta navzlic zaviranju zadel in zbil po tleh, tako da so morali Tomaža prepeljati na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Tovarno Štrešnik v Dobruški vasi je prejšnji teden obiskal tatič. Pa ni odnesel opeke ali zračnikov, pač pa le krznen brezokavnik, ki ga je našel v garderobni omarič Antona Bratkoviča iz Grmovelj. Tudi neprimerno laže ga je bilo prethotapiti mimo vratarja.

• Trije dnevi v minulem tednu so bili usodni za več zidanic na Trški gori in okolišč. Omenimo naj le vliom v zidnico Novomeščanke Ane Turk, kamor je storilec prišel skozi kopalnično okno. Po sledovih se je dalo nedvoumno sklepati, da je tolovaj popil nekaj vina, zraven pa pridno malcal slanino. Miličniki torej že imajo prvo sled: storilec, ki ga iščejo, ima zdrave zobe in velik želodec.

• Zaboj, v katerem hranijo baker, je prejšnji teden priklinal na dvorišče bršljinke Iskre dva tatova. Preplezala sta sicer žično ograjo, vendar je njun trud v hipu izničil varnostnik, ki se je prikazal ob zunanem nepravem času. Bodeča žica ni bila nikakršna ovira, da ne bi v nekaj sekundah izgnila v noč.

GORELO PODSTREŠNO STANOVANJE

SENOVO – 13. decembra okoli 22. ure je prišlo do požara v podstrešnem stanovanju Rada Horvatičiča s Senovega. Kot je pokazala preiskava, je do požara prišlo zaradi razpok v dimniku, od koder so iskre uhajale do lesenega trama, ki se je vnel, nato pa je zagorel se lesen strop. Na srečo je lastnik dim takoj zavohal in pričel gasiti, na pomoč pa so mu priskočili še gasilci. Ker gre za blok, bi bila škoda lahko neprimerno večja, tako pa so jo ocenili na 20.000 din.

VLOM V KIOSK

NOVO MESTO – V noči na minulni ponedeljek je neznanec vliomil v kiosk ZTP Novo mesto na železniški postaji Center. Najprej je popel nekaj žganih pijač, nato pa vžil drobit, pohval hrenovke, napolitanke, 65 zavitkov cigaret, vžigalice, nekaj piva in oranžade, vse v skupni vrednosti nad 11 tisočakov.

PREHITRO JE VOZIL – Mihael Umek iz Vidma pri Cerknici je 17. decembra peljal tovornjak iz Zagreba proti Ljubljani. Zaradi neprimerne hitrosti vozila ni uspel pravi čas ustaviti, ko je videl, da pred njim stoji še drug tovornjak in osebni avto. Trčil je v slednjega, ga porinil s ceste, nato pa tudi sam zavozil z vozišča. Pri nesreči sta se poškodovala voznik tovornjaka in Mirko Kostič v osebnem avtomobilu. Tudi materialna škoda je bila precejšnija. Po prvih podatkih znaša okoli 250.000 din.

POTA IN STRANIPOTNA

§

dežurni poročajo

AKUMULATORKI SE NISO DALI – Pri novomeškem Dinosu so 12. decembra ugotovili, da je vliomilec obiskal dva kamiona. Polotil se je akumulatorjev, ki pa so bili zanj pretrd oreh. Vseeno pa je z dejanjem naredil nekaj škode, ocenili so jo na 12 tisočakov.

VSE RAZMETAL, A NIČ ODNESEL – V noči na 14. december je bilo vliomljeno v zidnico Novomeščanka Viktorja Míkca na Trški gori. Storilec je razbil steklo na balkonskih vratih in tako prišel v poslopje. V notranjosti je vse razmetal, vendar nič odnesel. Vseeno pa je škode za blizu 2 tisočaka.

RAZBIJAL OKENSKE SIPE – Neznaneц se je prejšnji teden spraval na vikende nad Šmoleno vasio. Domačinki Jožefi Gregorič je v zidnici razbil steklo, vendar ni, kot kaže, ničesar odnesel. Sipo je razbil tudi na oknu zidnice Novomeščanke Slavke Jerman. Njej je odnesel nekaj zavojčkov cigaret in kapo, za nameček pa se je storilec polotil še oken in polken na zidnici Staneta Stiha iz Jedinščice. Kaže, da so kriminalisti storilcu že na sledi.

UPIRAL SE JE TUDI MILIČNIKOM – V nedeljo zjutraj so novomeški miličniki pridržali do iztrepnitve 20-letnega Mihaela B. iz Petan. Mladenič je razgrajal v hotelu Kandija in se celo pretepal z gosti. Ko so prišli na pomoč miličniki, se je tudi njim upiral. Vendar je na koncu končal v prostoru za pridržanje, čaka pa ga tudi pot k sodniku za prekrške.

Dež in poledica že pokazala zobe

Autobus s potniki zaradi poledice zapeljal s ceste

DRAGA – Dež, ki je padal minuli vikend, je povzročil precej sitnosti na cestah. Hujših nezdod na srečo ni bilo, če izvzamemo nesrečo, ki se je pripetila v soboto ob 7.45 pri Dragi. Avtobus škofjeloškega Alpetoura, ki ga je vozil Martin Zupanc iz Kranja, je namreč med vožnjo po magistralni cesti proti Zagrebu prišlo na poledeneli cesti zanašati, tako da je zdrknil s ceste in se prevrnil na bok. V avtobusu je bilo 38 potnikov, pri nesreči pa se jih je 7 laže ranilo. Z izjemo nekaj prask, odrenja in udarcev hujših poškodb ni bilo. Materialno škodo na vozilu so ocenili na 200 tisočakov.

Zaradi poledice je bil do 9.30, ko so cesto posipali, promet dokaj ovrzan.

TRČIL A TOVORNJAKA

SAJEVEC – 49-letni Martin Kraj iz Gotne vasi pri Novem mestu je 16. decembra nekaj pred 10. uro peljal tovorni avto po regionalni cesti med Brežicami in Kostanjevico. Zaradi prehitre vožnje je vozilo, last novomeške IMV, v Sajevcu zaneslo v jarek, zadnji del pa se je postavil prek vozišča. Ravno takrat je nasproti s tovornjakom pripeljal 31-letni Nedeljko Kešel iz Bjelovarja. Prišlo je do trčenja, v katerem je nastalo za 100.000 din materialne škode, poleg tega pa je bil dlje časa v obe smeri zaprt promet.

V PROMETU O PROMETU – Prometna vzgoja najmlajših dobiva danes, ko domala vsak teden slišimo o mladih žrtvah na cestah, še posebno veljavo. Najbolje je seveda, če mlade na kraju samem seznanimo z vsemi nevarnostmi, ki jim pretijo na poti v šolo in iz nje. Tako, kot kaže naš posnetek, narejen v križišču Ljubljanske, Ceste komandanta Staneta in Ceste hercejev v Novem mestu.

Zaporna kazen za objestnost

Dve leti in dva meseca zapora za Jožeta Vrščaja in dve leti za Darka Tršinarja

NOVO MESTO – Te dni je senat novomeške enote temeljnega sodišča sodil Škocjancema, 23-letnemu Jožetu Vrščaju in leto starejšemu Darku Tršinarju. Mladeniča je obtožnica bremenila kopice kaznivih dejanj, med katerimi jih je bilo največ povzročenih iz objestnosti in tudi zaradi vinjenosti.

Tako sta Vrščaj in Tršinar 26. novembra predlani zvečer blizu Gradca pri Teičicah družno izlila iz objestnosti iz kovinskega sode brežiškega GG, tozda Transport in mehanizacija, 150 litrov plinskega olja. Še isti večer sta podrla tudi leseno

barako Franca Kralja in ga tako oškodovala za 10.000 din.

Dva dni kasneje sta se spravila nad tovorni avto Bogdana Krašne, ki je stal v Škocjanu. Zlomila sta brisalce, Vrščaj pa je vze tudi kontaktne ključke in jih vrgel v Dolški potok. Isti večer je Darko Tršinar ob regionalni cesti pri Zalogu razbil nabožni kipec v občestni kapelici, Vrščaj pa je z verskega znamenja odtiral križec.

Obnavna na sodišču je prav tako pokazala, da sta fanta 26. novembra 1981 na Zagradski gori vliomila v zidnico, vzela iz nje pločevinke z lesnim lakom, tega še v razlila in zažgala. Pločevinke sta nato razmetala po vinogradu. Prav tako sta se Tršinar in Vrščaj rada

IZTEKLO 120 LITROV NAFTE

BREŠTANICA – Neznaneц je v noči na 14. december obiskal delovišče v Breštanici, kjer novomeško vodno gospodarstvo opravlja regulacijo potoka. Storilec je iz 200-litrskega sode in delovnega stroja iztočil in tudi odnesel kakih 120 litrov nafte, s čimer je podjede oškodoval za prek 6 tisočakov. Krški miličniki storilca še iščejo.

Še naprej prek proge

Zelezniški prehod za pešce na Partizanski cesti proti Drski bo v kratkem „legaliziran“ – Zapornic ne bo

NOVO MESTO – To, da je za ves promet z vozili že nekaj časa zaprta Partizanska cesta do Drske in da je v njeno nadomestilo zgrajena nova vpadnica Straža–Novo mesto, je splošno znano. Postavljalo pa se je vprašanje, kako s pečki.

Nov prehod na vpadnici vsekakor ni najboljša rešitev. Konec koncev je to potrdila že tudi prva prometna nesreča. Bolje bo verjetno šele, ko bo na tem mestu za pešce narejen nadhod. Z zidavo naj bi bojda začeli že v prihodnjem letu. Kako pa bo s prehodom prek železniške proge na Partizanski cesti proti Drski?

Pred dnevi se je sestala posebna komisija, ki si je novo prometno ureditev natančno ogledala. Dejstvo

je, da je ta prehod glede na bližnjo šolo, bolnišnico in bližnjega stanovanjskega naselja izredno frenkventen. Prav zato je predlog komisije, naj ta prehod ostane izključno za pešce še naprej, seveda ustrezno zavarovan. To naj bi pomenilo, da se odstranijo mehnične zapornice in svetlobni signali, prehod pa opremi z ustrezno cestno signalizacijo. V mislih imamo Andrejeve križce in ograjo v celotni širini prehoda. Vse to pa bo seveda zahtevalo večjo previdnost pešcev, še posebej šolskih otrok in mladine.

NEPRAVI ČAS PREHITEVAL – 15. decembra dopolden se je Mato Mrzljak iz Orosavljana peljal s osebnim avtomobilom po magistralni cesti proti Ljubljani. Pri Mrzljaku je dohitel tovornjak in ga začel prehitevati, v tistem hipu pa mu je nasproti pripeljala kolona vozil. Mrzljak se je sicer skušal ponovno umakniti na svoj vojni pas, pri tem pa ga je na mokrem cestnišču zaneslo in je trčil v zadnji del tovornega avtomobila. Ob nezgodi je nastalo materialne škode za preko 200.000 din. Poškodovanih poročilo miličnikov ne omenja.

PREHITRO JE VOZIL – Mihael Umek iz Vidma pri Cerknici je 17. decembra peljal tovornjak iz Zagreba proti Ljubljani. Zaradi neprimerne hitrosti vozila ni uspel pravi čas ustaviti, ko je videl, da pred njim stoji še drug tovornjak in osebni avto. Trčil je v slednjega, ga porinil s ceste, nato pa tudi sam zavozil z vozišča. Pri nesreči sta se poškodovala voznik tovornjaka in Mirko Kostič v osebnem avtomobilu. Tudi materialna škoda je bila precejšnija. Po prvih podatkih znaša okoli 250.000 din.

Mrki nosijo nevarnosti

Ob odklopih električne energije previdnost ni odveč – Nadomestna svetica prinašajo veliko nevarnosti

NOVO MESTO – Čeprav Dolenjska doslej prav zaradi vzornega varčevanja z električno energijo še ni občutila pravih posledic prisilnih odklopov, je vendarle prav, da si nekoliko pobliže ogledamo vse možne nevarnosti, ki jih lahko prinesejo takšni električni mrki. Po besedah požarnega inšpektorja novomeške UIS je spisek nevarnosti in potrebnih ukrepov izredno dolg, pogledjmo si ga le v skopih obrisih. Na Dolenjskem doslej na srečo še nismo zabeležili požara ali druge nesreče, ki bi bila posledica malomarnosti ob odzvetih električne energije, zato pa je v ostalih delih države takšne primere že moč najti

Ob izklopu električne energije je potrebno v prvi vrsti nemudoma preveriti, ali so izključeni vsi električni odjemalci (svetila, peči, gospodinjstvi aparati), po blokih in stolpnihah pa tudi preveriti, ali ni morda kdo običljal v ustavljenem dvigalu. Če pride do izklopov v večernih urah, je seveda potrebno poskrbeti za nadomestno svetlobo. V takih primerih morajo biti svetilke z odprtimi plamenom postavljene na negorljivih podstavkih, odmaknjene pa naj bodo vsaj 30 centimetrov od gorljivih snovi (zaveze in podobno). Ob tem moramo omeniti posebno nevarnost butanskih svetilk, ki imajo plin v posodah za enkratno uporabo. Med gorenjem postajajo namreč vse bolj labilne in jih je potrebno zatega-

delj namestiti v stabilnejše posode. Pertolejske svetilke je potrebno polniti res samo s petrolejem, poleg tega pa inšpektorji opozarjajo tudi, da ima večina petrolejk prešibke objemke za obešanje. Ob tem še opozorilo, da vse te svetilke, še posebej pa butanske, porabljajo precej kisika in je nujno potrebno občasno zračenje prostorov. Za konec morda še tale napotek. Ob tako povečani nevarnosti požarov ni odveč ponovno preveriti brezhibnost vseh gasilnih aparatov in če je potrebno, nabaviti še nove, prav tako pa ne bo nikoli odveč, če bo zmeraj pri roki kakšno vedro vode ali peska. Nesreča pač ne počiva.

B. B.

UGODNA PRILOŽNOST ZA BODOČE VOZNIKE

Svet za preventivno in vzgojno v cestnem prometu bo skupaj z AMD organiziral tečaje, ki se bodo začeli januarja na šolah v Trebnjem, Mokronogu, Velikem Gabru, Sentrupertu in na Mirni. Tamkajšnje šole bodo sprejemale tudi prijave. Vsi, ki se bodo udeležili tečaja in potem izpita, morajo pripraviti osebno izkaznico, dve fotografiji (3,5 krat 4,5 centimetra), prigrasnica in vsi drugi dokumenti pa ne bodo veljali več kot 100 dinarjev.

„ZRTVI“

PREDNOVOLETNega VESELJAČENJA

TREBNEJE, NOVO MESTO – Da se prednovoletno veseljačenje vse bolj bliža svojemu vrhuncu, kažejo tudi vedno bolj polni prostori za pridržanja na postajah milic. V ponedeljek dopoldne so imeli trebanjski miličniki opravka z 29-letnim ljubljancem Rajkom K., ki je že dopoldne popival po Trebnjem. Potem ko mu v Grmadi niso hoteli postreči z alkoholom, je pričel razbijati in razgrajati. Miličniki so opravili svoje. Podobno kot v Novem mestu, kjer je v pivnici hotela Metropol razgrajal in razbijal ter izzival goste k pretepu 31-letni Jože K. iz Preske. Oba bosta morala stopiti še pred sodnika za prekrške.

Za Pionirja bo odločilna pomlad

Tudi odbojkarji končali z jesenskim delom prvenstva - V bojih za točke le še košarkarji - Pričakovan poraz Novolesa - V soboto z vodilnim Montingom

Šport

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

košarka

II. ZVEZNA LIGA, moški, 10. KOLO: ILIRIJA-NOVOLES 123:99 (53:42)

NOVOLES: Rihar 8, Cerkovnik 18, Golobčič 18, Besednjak 1, Seničar 7, Kramar 4, Pintar 16, Skube 27.

LESTVICA: 1. Monting 16 točk, 2. Novoles 2 točki.

V naslednjem kolu čaka Novomeščane doma srečanje z Montingom.

II. REPUBLIŠKA LIGA, ženske, 6. KOLO: KAMNIK-NOVO MESTO 39:73 (15:40)

Novo mesto: Štebrič 7, Avguštin 15, Adamič 5, Janko 3, Zura 20, Bunc 19, Gal 2, Znidarič 2.

odbojka

I. SOL, moški, 9. KOLO: PIONIR-TURBINA 3:1 (6, 14, -14, 9)

PIONIR: Vernig, Babnik, Kosmina, Brulec, Šmrk, Čeranač, Škrbe, Prah, Petkovič, Savarin, Berger.

KONČNA LESTVICA JESENSKEGA DELA: 1. Salonti in Pionir po 16 točk.

I. SOL, ženske, 9. KOLO: LJUBNO-KOČEVJE 3:1 (9, -11, 14, 10).

KOČEVJE: Klun, Levstik, Lapajne, Piškur, Ahac, Kočvar, Bastar.

KONČNA JESENSKA LESTVICA: 1. Bled 16 točk, 8. Kočevje 8 točk.

NA DRŽAVNO PRVENSTVO - Mladinci ribniškega Inlesa (na posnetku) so si z nedavnim prvim mestom v republiškem rokometnem finalu priborili pravico do nastopa na državnem prvenstvu, ki bo od 26. do 28. januarja. Stojijo z leve: trener Nikola Radić, Lukič, Dejak, Ilc, Čirovič, J. Tanko, Mate; čepijo: Begič, Mohar, T. Tanko, Melkič, Šilc, Parezanovič. (Foto: M. Glavonjič)

Novomeščankam 9. turnir

Dobro organiziran in kvaliteten rokometni turnir v počastitev dneva JLA - Novo mesto pred Trikom

NOVO MESTO - Ženski rokometni klub iz Novega mesta je ob sodelovanju poveljstva ljubljanskega armadnega območja pripravil že tradicionalni 9. ženski rokometni turnir, posvečen dnevu JLA. Prireditev, na kateri je nastopilo šest ekip, je bila odlično organizirana, kljub temu da je večina ekip za zimski odmor, pa je bil prikazan tudi kvaliteten rokomet.

PRIJATELJSKO KEGLJANJE

SEVNICA - Na kegljišču hotela Ajdovec v Sevnici je bilo te dni prijateljsko srečanje ekip sevniškega Rudija Kepe in Djuro Salaja iz Krškega, tozdr Papir. Rezultat 2.375:2.252 za Sevnice; pri Sevnicih je bil najboljši Pešec s 421 podrtimi keglji, pri Krčanih pa Černog s 416.

J. BLAS

Bazen in telovadnica že prihodnje leto?

V Sevnici kopanje že junija? - Rok za Krmeljčane

SEVNICA - Vrsto let delovni ljudje te občine v okviru nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti združujejo denar za gradnjo prepotrebne športne objekte.

Mnogo je bilo natezanj, kateri objekt naj bi to bili, inflacija pa je nazirala denar. To jesen so končno zahumeli bulldozerji za Kopolarno, kjer naj bi zgradili kopališče. Za razširitev turistične ponudbe ga gradi gostinsko podjetje ABC Pomurka. Razveseljuje, da letos ne bo ostalo le pri zemeljskih delih, med štirimi ponudniki je bil izbran sevniški Beton kot izvajalec vseh del. Pogodbenik se je obvezal zgraditi bazen na kluč do 15. junija.

Ob takem objektu je mnogo del. V glavnem odboru razmišljajo tudi o prostovoljnem delu krajanov. V zimskem času naj bi sindikalne organizacije in ulični odbori SZDL pripravili razporede za te akcije. Prav bi bilo, da ne bo zatikanj in zmigovanja z rameni o tem, kdo bo delal, ko bo treba prijeti za krampe in lopate.

Na zadnjih sejah skupščin sisov je bilo nekaj hude krvi zaradi krmeljske telovadnice, kjer tudi računajo na ta denar, nekaj malega pa zberejo še s tamkajšnjim samoprispevkom. Cena te telovadnice je zrasla na 30 milijonov dinarjev, nekateri v Krmelju pa so se najbolj jezili na postavljeni polletni rok, v katerem morajo pridobiti gradbeno dovoljenje. To je slednjic obveza, da denar ne bo ležal in še nadalje zgubljal vrednost. Oba gradbena odbora imata torej dovolj dela v novem letu.

A. ŽELEZNIK

PAR ČAVLOVIČ - MEDLE OSMI

SEŽANA - Prejšnjo soboto je bilo v Sežani državno prvenstvo v standardnih plesih, na katerem je dosegel novomeški par Aleš Čavlovič in Erika Medle izreden uspeh. V konkurenci 31 parov sta zasedla 8. mesto, kar je doslej največji uspeh plesalcev, ki so nastopili za novomeški klub.

Poglejmo najprej rezultate: Novo mesto-Metlika 7:3 (4:1), Triko-Olimpija II 9:7 (4:4), Rudar-Novo mesto 6:13 (4:5), Dubovac-Triko 9:10 (4:6), Metlika-Rudar 12:5 (5:2), Olimpija II-Dubovac 6:9 (6:4). V tekmi za 1. mesto je Novo mesto premagalo Triko s 17:14 (9:6), v srečanju za 3. mesto Dubovac-Metlika s 13:9 (5:5) in v tekmi za 5. mesto Olimpija II-Rudarja z 11:10 (5:6).

Končni vrsti red je torej: 1. Novo mesto, 2. Triko, 3. Dubovac, 4. Metlika, 5. Olimpija II, 6. Rudar Trbovlje.

Pokale najboljšim je izročil predstavnik ljubljanskega armadnega območja Milan Aksentijević. Omenimo naj še, da je bila najboljša igralka turnirja Novomeščanka Miča Mršnik, vratarica Milka Miljuš iz Metlike, najboljša štreлка pa igralka Dubovca Marjana Žaja, ki je dosegla 19 zadetkov.

REKREACIJSKI NAMIZNI TENIS

LESKOVEC - Tamkajšnji športni delavci so v starem združenem domu uredili prostor za igranje namiznega tenisa. Postavljene so štiri mize, interesenti pa lahko rekreacijsko igrajo vsako popoldne.

PLESA SE UČI BLIZU DVA TISOČ OBČANOV

NOVO MESTO - Novomeški plesni klub, ki bo prihodnje leto slavil deseto obletnico obstoja, bo letošnjo sezono zaključil izredno uspešno. Pa ne le po tekmovalni plati, pač pa tudi zategadelj, ker bo prek svojih tečajev po vsej Dolenjski naučil plesati kar blizu 2 tisoč občanov. Gre za standardne, latinsko-ameriške plesne in aerobiko. Omenimo naj, da najmlajši plesalci prizadevneje sodelujejo v letošnjem programu ob sprejemu dedka Mraza, 30. decembra pa načrtujejo obisk na trebanjski osnovni šoli, kjer bi prav tako radi spodbudili mlade k plesu.

Metličani čakajo sneg

Metliški smučarski klub je v dveh letih pridobil 180 članov

METLIKA - Ne moremo govoriti, da je Bela krajina smučarsko razvita, kar je razumljivo, saj za to nima ne pogojev ne tradicije, pa vendar delujeta dva kluba, Iskra v Semiču in metliški smučarski klub, ki združujeta belokranjske smučarske navdušence.

Metliški smučarski klub deluje že dve leti, a ima že 180 članov,

Nikola Ladika: „Ni res, da Belokranjci nismo dobri smučarji.“

Ligaški boji so vse bolj okrnjeni. Potem ko so z nastopi končali rokometarji, so v soboto odigrali zadnje jesensko kolo tudi odbojkarji v republiških konkurencah. Le košarkarji neutrudno nadaljujejo z borbami pod koši.

V 10. kolu II. zvezne moške lige so igralci novomeškega Novolesa gostovali pri ekipi ljubljanske Ilirije. Povejmo le, da veljajo ljubljanci za enega od kandidotov za vrh lestvice, zato si Novomeščani kaj dosti od tega srečanja niso obetali. Po poročilih iz dvorane Ilirije bi lahko bil rezultat (tekma se je končala s 123:99) še precej višji v korist domačih, vendar so ti priložnost na parketu dali tudi mlajšim igralcem. Tako še naprej ostaja, da lahko Novomeščani na morebitne točke računajo le v medsebojnih srečanjih z Jugom ali Osijekom, nikakor pa ne v soboto, ko jim prihaja v goste vodilna ekipa zagrebškega Montinga.

Ko smo že pri košarki, omenimo še novomeška dekleta, ki igrajo v II. republiški ligi. S prepričljivimi zmagami v zadnjih kolu so dekleta, ki igrajo - letos ponovno okrepjene z Bunčevom, na dobri poti, da z osvojitvijo prvega mesta vnovič pridejo v I. republiško ligo.

Odbojkarji so v soboto končali jesenski del. Pionirjevi so po slabšem začetku vendarle dosegli zeleni cilj in so pred spomladanskimi boji v izenačenem položaju z ekipo Salontia. Skoraj zanesljivo je, da bo sele njuno medsebojno srečanje odločilo

V Osilnici tekmovalo blizu 30 strelcev

Zdaj še šahovsko prvenstvo KS

OSILNICA - Nedavnega tekmovalja v streljanju z zračno puško se je udeležilo blizu 30 tekmovalcev z območja krajevne skupnosti Osilnica. Tekmovanje je organizirala osnovna organizacija ZSM Osilnica v sodelovanju z občinsko strelsko zvezo iz Kočevja in strelsko družino Itasa. V posameznih skupinah so bili najboljši:

pionirji: 1. Drago Štimec, 2. Damjan Rugole, 3. Štanko Stanfelj, pionirke: 1. Mirica Kvaternik, 2. Melita Troha, 3. Irena Žagar; mladinci: 1. Branka Stanfelj, 2. Marija Gašparac; mladinci: 1. Anton Merle, 2. Viktor Malnar, 3. Marjan Kovač; veterani: 1. Branko Troha, 2. Emil Erent, 3. Cveto Vesel.

Mladinska organizacija zdaj pripravila še šahovsko prvenstvo krajevne skupnosti, in sicer po skupinah za pionirje, pionirke in mladince (skupaj z veterani).

JOZE ŠTIMEC

SEVNIŠKI OSNOVNOŠOLCI NAJBOLJŠI

SEVNICA - OŠ Savo Kladnik in SK Milan Majcen sta pripravila ekipno pionirsko šahovsko prvenstvo. V kategorijah mlajših in starejših pionirjev ter mlajših pionirk so bili najboljši učenci OŠ Savo Kladnik, pri starejših pionirkah pa vrsta Tržišča. Vse zmagovite ekipe so prejele pokale v trajno last.

J. B.

Dvakrat Krka, Iskra in Novoles

Enak vrstni red DŠI pri moških in pri ženskah

NOVO MESTO - Danes bo v Novem mestu tradicionalna podelitev nagrad in priznanj najboljšim športnikom, rekreativcem in športnim organizacijam v novomeški občini. Prav to je verjetno dobra priložnost, da pogledamo, kakšni so zaključni rezultati letošnjih dolskih športnih iger v Novem mestu. Ker smo o nekaterih izidih že poročali sproti, pogledamo le skupne razvstitve. Najprej ženske:

1. Krka 213 točk, 2. Iskra 185, 3. Novoles 144, 4. IMV 120, 5. Pionir 104, 6. Elektro 49, 7. UVJ 30, 8. Novoteks 27, 9. Iskra Šentjerneja 26, 10. in 11. VVZ in Društvo upokoencev po 25, 12. in 13. Sob in Komunala po 24, 14. in 15. Bei Mima peč in Labod po 23, 16. SDK 22, 17. Cestno podjetje 21 in 18. OŠ Šentjernej 20 točk.

In kako so zaključili moški? 1. Krka 343 točk, 2. Iskra 294, 3. Novoles 262, 4. IMV 234, 5. Pionir 212, 6. Novoteks 197, 7. Elektro 176, 8. Cestno podjetje 132, 9. UVJ 111, 10. Društvo upokoencev 106, 11. Borac 79, 12. Iskra Žužemberk 62, 13. Sob 59, 14. GG 56, 15. ŽTO 53, 16. Tovarna obutev 51, 17. Zavod za požarno varnost 44, 18. Iskra Ela 43 itd. Skupaj je sodelovalo 26 ekip.

Metliški smučarski klub je v dveh letih pridobil 180 članov

Metliški smučarski klub je v dveh letih pridobil 180 članov

od tega polovico osnovnošolcev. „Za letošnje leto smo si pripravili obsežen program, ko pa smo pred kratkim delali obračun, smo ugotovili, da smo ga skoraj v celoti uresničili, za kar se moramo zahvaliti predvsem Obrtni zadrugi, izvršnemu svetu, Beti, izobraževalni in telesno-kulturni skupnosti ter mnogim zagancem, ki jim ni bilo nič škoda časa za delo v klubu,“ je povedal Nikola Ladika, ki je že tretje leto predsednik kluba.

Tako kot v minulih letih bo klub tudi v prihodnjem pripravil vrsto tečajev za otroke in odrasle na Jugorju, enega na smučišču izven občine, pa enodnevnice izlete in tekmovalja. Pomagali bodo tudi metliški in podzemeljski osnovni šoli pri pripravi šole v naravi. „Kupili smo že 15 parov smuč, ki jih bomo posodili otrokom socialno šibkih družin, saj si želimo, da bi imel vsak otrok možnost, da vsaj v šoli v naravi stopi na smuč. Seveda pa bomo nudili tudi strokovno pomoč, saj se je vrsta naših vadiateljev usposabljalna na strokovnih tečajih, ki sta jih pripravila Smučarska zveza Slovenije in Zavod za šolstvo SRS,“ pravi Ladika.

V metliškem smučarskem klubu vedo, da smuča več Metličanov, kot jih je včlanjenj v njihov klub, zato ne bo odveč, če poveljimo, da se lahko vsi zainteresirani prijavijo pri Jožetu Pezdircu v občinski zdravstveni skupnosti.

Tudi prihodnje sezono v vrhu

Ze več kot mesec se novomeški kolesarji pripravljajo na novo sezono - Brez počitka - Močnejši za Robiča - Turk trener B reprezentance - Papež po programu za Ol

NOVO MESTO - Ze kar dober mesec trajajo priprave novomeških kolesarjev za prihodnjo tekmovalno sezono. Kot po pravili je pač tako, da kolesarji med zadnjimi končajo s tekmovalni in spet med prvimi z njimi tudi začnejo. Žato je temu potrebno podrediti tudi priprave.

Po zaslugi izrednih uspehov v tem letu je kolesarjenje postalo tačas zanesljivo prvi šport na Dolenjskem, in nobena skrivnost ni, da v novomeškem klubu želijo serijo uspehov nadaljevati tudi v prihodnji sezoni. Ze sedaj je za uresničitev le-teh dovolj trdnih zagotovil. Sandi Papež je v ekipi za olimpijske igre v Los Angelesu. Dela in trenira po načrtih zveznega kapetana Franca Hvastija in če si bo uspel priboriti letalsko vozovnico za pot prek Atlantika, bo to vsekakor doslej največji uspeh ne le dolenjskega kolesarstva, pač pa dolenjskega športa nasploh.

Novomeški kolesarski klub pa je pred časom prejel še eno veliko priznanje. Ivan Turk je namreč trener jugoslovanske B reprezentance, v kateri sta poleg Pintariča, Trampuša, Šebenika, Laha, Žavbija in Polanca tudi Branko Novak in Jože Smole. To pa naj bi bila tudi ekipa, ki bo z nekaj manjšimi spremembami predstavljala jugoslovansko kolesarjenje na olimpiadi leta 1988. Prvo resnejšo preizkušnjo bo imela ta ekipa na bližnji dirki Praga-Varšava.

„Bazične priprave imajo vsi reprezentanti po klubih,“ pravi Ivan Turk, „dnevno pa morajo preteči od 20 do 40 kilometrov. Tako bo vse do januarja, ko bomo ‘zajahal’ kolesa in potem odšli na skupne priprave. Vmes bomo nastopili tudi na dirki po Italiji.“

Ob tem moramo omeniti, da bo novomeške kolesarje še ta mesec okrepil Jeseničan Jure Robič, ki je doslej vozil za ekipo Bleda. Gre za izredno obetavnega mladega kolesarja, ki se bo te dni preselil v Novo mesto.

Poleg izredno močne članske vrste pa raste v novomeškem kolesarskem klubu nič manj obetavna vrsta starejših mladincev. Lavrič, Glivar, Božič, Darko Papež, Kraševac, Udovč, to so imena, ki naj bi tudi v prihodnji sezoni obdržala mesto pri vrhu najboljših mladincev v državi. Tudi starejši mladinci se že en mesec pripravljajo v športni dvorani, dvakrat tedensko pa trenirajo na kolesih.

Po teh pripravih jih čaka med 22. januarjem in 1. februarjem gostovanje v CSSR in nastop v ciklokrosu. Njihov prvi večji cilj prihodnje sezone pa je medalja na državnem posamičnem prvenstvu v ciklokrosu. Omenimo naj še, da sta Glivar in Lavrič v najboljši državnih mladinski reprezentanci in da trenirata po posebnem planu zveznega kapetana.

Mlajši mladinci so že letos potrdili, da so najboljši v državi, primat pa žele obdržati tudi prihodnje sezono. Dvanajst prireditelj mladih kolesarjev, med katerimi posebej izstopa Stangelj, bo skušalo pobrati vse naslove v vseh konkurencah mlajših mladincev.

Čevrva najmlajši, po prizadevanosti tudi pionirji prav nič ne zaostajajo za starejšimi kolegi.

VODI B REPREZENTANCO - Ivan Turk je trener jugoslovanske B reprezentance, v kateri sta tudi Novak in Smole. Najtežja preizkušnja jih čaka na dirki Berlin - Varšava.

NI BOJAZNI ZA PRIHODNOST - Za naslednike Papeža, Novaka in ostalih se v novomeškem kolesarstvu ni bati. Tako zavzeto vsak teden vadijo v novomeški športni dvorani najmlajši. Tudi letošnje sezono bi po napovedih trenerja Štiha (levo) radi obdržali vse nazive najboljših v republiki.

Njihovi cilji za prihodnjo sezono niso skromni. Ekipno in posamično žele obdržati prva mesta na republiškem prvenstvu (državnih prvenstev med pionirji ni - op. p.), biti najboljši na republiškem prvenstvu v ciklokrosu, ki bo februarja v Novem mestu, in zmagati na dirki Gorjanskega bataljona. Brata Judež, Zaletež, Krevs in drugi v skupini pionirjev A, pa Fink in tovariši v skupini B že na treningih dokazujejo, da so te cilje vzeli nad vse resno.

Ne le v prihodnji sezoni, ob takem delu ni bozani za uspehe v tleh, štirih ali petih sezonah naprej. Za Papežem in Novakom prihajata Lavrič in Glivar, za njima spet Stangelj, da pionirjev ne omenjamo več.

B. BUDJA

MERJIO NA VRH - Trojica najobetavnějšíh mladincev med vajo na bradli. Tudi v prihodnji sezoni bodo skušali obdržati primat novomeškega kolesarstva na vseh državnih prvenstvih.

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki ste našega dragega

MARJANA TRATARJA — UČA

spremiš na njegovi zadnji poti, mu prinesli cvetje ali kako drugače počastili njegov spomin. Posebej bi se rada zahvalila Domu Majde Silc v Novem mestu in občinskemu odboru ZZB Novo mesto za organizacijo pogreba, ravnatelju doma tov. Zamanu, tov. Stibriču ter tov. Herbu za tople poslovilne besede in Pevskemu zboru Dušan Jereb za pesmi ob slovesu. Hvala tudi delegaciji soborcev iz partizanske tiskarne Triglav in delegaciji ter prijateljem iz Loškega potoka, ki so se prišli posloviti od njega. Prisrčna hvala vsem, ki ste mi v teh težkih dneh stali ob strani in mi pismo ali ustno izrazili svoje sočustvovanje.

Žena Poldka v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezn nas je v 63. letu starosti zapustil naš dragi mož in oče

ALOJZ HUDOKLIN

z Vrhpolja pri Šentjerneju

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu podarili vence in cvetje. Posebna zahvala velja osebjem ZD Šentjernejske pomoči in nego, ZZB NOV Šentjernejske, Iskr, tozdi Upori Šentjernejske, KZ Krka, tozdi Oskrba, GG Ljubljana, družini Bregar, GD Vrhpolje, govedniku za poslovilne besede in župniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Marija, sinova Janez in Lojze z družino, hčerki Joži z družino in Fani s sinom, brat Tone ter sestri Rezka in Francka

Pomlad v vinograd tvoj bo spet prišla in vprašala, kje si ti, bo sedla na cvetoča tla in zajokala, ker te ni.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, brata, starega očeta, pradeda in strica

FRANCA PAPEŽA

iz Zg. Vodla 6 pri Tržišču

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh pomagali, nam stali ob strani, z nami sočustvovali, pokojnemu darovali cvetje in ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja sosedom za nesebično pomoč, pevcem iz Mokronoga za zapete žalostinke, župniku za opravljeni obred ter govedniku. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Amalija, sinovi France, Jože, Polde, Ivan in hčere z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

VINKA ŠTIHA

iz Jedinšice 14

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje, ga spremlili na njegovi zadnji poti in mu s tem izkazali zadnje spoštovanje. Hvala ZZB Novo mesto ter Vinku Avscu za poslovilni govor, pevcom iz Šmihela ter kolektivoma tekstilni tovarni Novoteks in tovarni zdravil Krka.

Vsi njegovi

Novo mesto, 14. decembra 1983

ZAHVALA

V 78. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

MARTIN RABZELJ

Hvala vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih in nam izrekli sožalje. Hvala za podarjene vence in vsem, ki ste pokojnega spremlili s tako velikim številu. Prav tako se zahvaljujemo DO SCT tozdi Elektronabava Ljubljana - Polje ter DO Transport Krško za podarjene vence, župnikom za opravljeni pogreb, cerkvenim pevcom, zvonarjem ter govedniku za poslovilne besede. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: žena Ana, sinovi Janez, Martin, Stane in Lado z družino, hčerka Minka in Tilka z družinami, brat in sestra

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša

ZORA GRABRIJAN

Cerkvišče 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in prijateljem, ki so pokojno v tako lepem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja osebjem internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, kjer so ji nudili vso nego in zdravniško pomoč ter ji lajšali bolečine, duhovniku za opravljen obred, ženskem pevskemu zboru Adlešič ter sosedu Zofki za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: brat Tone, sestrične, bratrance, teta in stric z družinami

Cerkvišče, Gradac, Dragomlja vas, Trnovec, Suhor

Brez znanja ne bo nič

Vse občane seznaniti s stabilizacijskimi dokumenti

LJUBLJANA — Izobraževanje komunistov se mora začeti pri preprostejših temah in nadaljevati z zahtevnejšimi. V razna vodstva je treba pridobiti čimveč delavcev, mladine in žena, temu pa mora biti prilagojeno tudi idejnopolično izobraževanje, so poudarili na zadnji seji medobčinskega sveta ZK Ljubljana—okolica.

Do konca januarja bodo sprejeli v občinskih vodstvih ZK srednjeročne programe idejno političnega izobraževanja. Do takrat morajo biti povsod izvedeni vsi predvideni seminarji.

V razpravi je bilo tako rekoč soglasno ugotovljeno, da je idejnopolično usposabljanje ne le komunistov,

ampak vseh delovnih ljudi in občanov ključnega pomena za uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in za utrjevanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Če v kateri občini izobraževanja komunistov ne bodo posvetili potrebne pozornosti, bo medobčinski svet ZK predlagal zamenjavo najodgovornejših funkcionarjev v OK ZK.

V razpravi sta se oblikovala dva predloga o tem, koga je treba prvenstveno izobraževati: vodstva ali delavce. Prevladalo je mnenje, da vodstva, saj je praksa pokazala, da niti nekateri predsedniki izvršnih svetov občin, predsedniki skupščin SIS, vodili v gospodarskih zbornicah, člani občinskih komitejev itd. ne poznajo dokumentov tako imenovane Kraigerjeve komisije in drugih aktov.

J. PRIMC

9 TON STAREGA PAPIRJA — Pionirji OŠ Katja Rupena iz Novega mesta so v dveh dneh zbrali 9 ton starega papirja in tako privarčevali prenekateri dinar, ki bi ga starši sicer morali odšteti za končni izlet. Na sliki: tehtanje zbranega papirja. (Foto: T. Jevšek)

Izvozniki se zdaj potijo

NOVO MESTO — V novo-mestski občini znaša letošnji plan izvoza 10,7 milijard dinarjev, ob devetmesečnem obračunu pa je bil plan dosežen 65-odstotno. Tričetrtletni izvoz v znesku 6,9 milijard dinarjev pomeni sicer 22-odstotno povečanje v primeri z lanskim primerjalnim obdobjem, hkrati pa tudi slabšo bilanco v zunanjetrgovinski menjavi.

Ker je bil hkrati ugotovljen uvoz za 9,2 milijard dinarjev (96,6 odst. letnega plana), se je pokritje izvoza z uvozom močno poslabšalo od lanskega devetmesečnega obračuna. Znaj znaša pokritje 97,1 odstotka, lani pa je bila bilanca pozitivna za nad 6 odstotkov.

V več izvoznih delovnih organizacijah ugotavljajo, da izvoznih planov navzlic vsem prizadevanjem ne bodo dosegli zaradi vse hujše konkurence na svetovnih tržiščih. Med take spadajo: tovarna Krka, Novoles, Iskra (Tovarna napajalnih naprav in tovarna Ela ter šentjernejski Upori in Hipot). Znatno manj kot so računali, bo v tujini iztržil tudi Pionir pri svojih investicijskih delih.

K streči se posebno v dveh delovnih organizacijah, IMV in Iskri v Žužemberku, ponašajo s precej več

ENKRATNO POVIŠANJE PREVEČ

NOVO MESTO — Delegati v republiškem zboru bodo na zahtevo združenega dela novomeške občine sprožili pobudo za spremembo republiške zakonodaje, ki zadeva zaklonišča. Po novem naj bi zasebni lastniki stavb plačali v novomeški občini enkrat večji prispevek za gradnjo zaklonišč, kar pa je najmanj, kolikor določa nova zakonodaja. To se zdi občanom pretirano. Sicer pa je nedavno obelodanje celovita zakloniščna problematika v novomeški občini nalegala v javnosti na precejšnje zanimanje. Na vsak način občani zahtevajo red in vzdrževanje objektov, ki so bili za drag denarje zgrajeni in nekateri propadajo.

Ali res samo z vrtnarjenjem?

Kako v Sloveniji do večje pridelave hrane in do večje stopnje samooskrbe

Kmetijska proizvodnja se je v pojnem obdobju podvojila, medtem ko se je število prebivalcev povečalo za nekaj manj kot tretjino. Pri tem se je proizvodnja pšenice na prebivalca podvojila, proizvodnja koruze in mesa pa celo potrojila. Povečala se je tudi proizvodnja sadja, ki pa zaradi vremenskih vplivov sicer iz leta v leto močno niha. Kljub tem uspehom pa nam v Sloveniji še vedno primanjkuje žit, industrijskih rastlin, vrtnin, od mesa pa svinine. Kmetijsko proizvodnjo moramo povečati kar za četrtno, če naj zadosti potrebam prebivalstva.

V naslednjem obdobju bo zato ena naših glavnih nalog: pridelovati več hrane. Zastavlja se torej odlično vprašanje: ali naj Slovenija pridelava večino hrane za svoje potrebe ali pa naj računata na oskrbo s hrano v sodelovanju z drugimi republikami in pokrajinama v Jugoslaviji, kjer so bolj specializirani za proizvodnjo hrane.

Načrt, naj bi do leta 1985 povečali kmetijsko proizvodnjo v tolikšnem obsegu, da bi krili 85% potreb

po hrani iz lastnih virov, oziroma, da bi ob koncu stoletja vso hrano pridelovali na lastnih njivah, je v drugih republikah naletel na dokajšen odmev.

„O takšnih ambicijah na področju kmetijstva bi lahko razmišljali na več načinov,“ pravijo časopisni poročevalci iz Slovenije. V času nizkih cen kmetijsko-prehrabnih proizvodov na domačem tržišču v Sloveniji niso veliko razmišljali o tem, da bi vso hrano pridelali na lastnem „dvorišču“. Sedaj pa Slovenija pri tem vztraja predvsem zato, da bi kar najbolje izkoristila svoje proizvodne zmogljivosti, delno pa tudi zaradi neurejenega položaja kmetijstva v naši državi.

Au je pametno, vprašujejo, da bi Slovenija z relativno skromnimi površinami obdelovalne zemlje zadovoljevala sama tudi potrebe po poljedelskih kulturah. Verjetno bi z manj denarja dosegli boljše rezultate v nekaterih drugih krajih države. Če bi Slovenija v bližnji prihodnosti res lahko sama proizvedla dovolj hrane za svoje potrebe, kakšni drugi republiki, ki ima ugodnejše pogoje za razvoj kmetijstva, pa tega ne bi uspelo, to ne bo napaka slovenskega

gospodstva, ugotavljajo novinarji, poročevalci iz Slovenije. In še, da bo Sloveniji v tem primeru ostalo malo denarja za naložbe zunaj republiške meje.

Ko je uredništvo Politike pobaralo Janeza Zemljariča, predsednika republiškega izvršnega sveta, ali je točno, da se sedaj (v Sloveniji) teži tudi h gojenju kultur, za katere obstajajo boljši pogoji v drugih delih države, in če je to točno, ali ne vodi takšna politika k ožravanju Slovenije od drugih, je dejal, da gre za nepoznavanje problema. Izhajamo iz tega, da je naša dolžnost v največji možni meri izkoristiti vse naše možnosti. . . Naš glavni cilj je prispevati k boljši preskrbi s hrano, da bi bil pritisk na druge dele države manjši. Tako se zmanjšuje tudi potreba po uvozu hrane, povečujejo pa možnosti za njen izvoz. . . Prav toliko kot pri nas vlagamo v takšna dela, vlagamo tudi zunaj Slovenije. . . Torej ni govora o zapiranju.

možnosti za medrepubliško sodelovanje pri proizvodnji hrane in za krepitev enotnega jugoslovskega trga je torej še precej, saj bomo v Sloveniji še leta kupovali skoraj petino hrane, ki jo porabljamo.

VINKO BLATNIK

Tožbe zoper usodo so skoraj zmerom tožbe zoper siromaštvo lastne duše.

M. MAETERLINCK

Kdor hoče osrečevati, mora biti srečen: in če hočemo ostati srečni, moramo osrečevati.

M. MAETERLINCK

Odkritost terja velikansko notranje delo.

L. ŠUHOVICKI

Nič ni lažjega kot slepiti samoga sebe.

G. SAND

SPOSOJENO TRNJE

Čas je nam prekipelo, toda še vedno vlivajo nado.

(Iz Ježa)

— Četudi si na najboljši od vseh možni poti, bi bilo vseeno dobro, da veš, kje hodiš.

(Iz Ježa)

— Toliko je ciljev, da je nemo-goče zgrešiti.

(Iz Ježa)

— Mi ne rožljamo z orožjem, marveč s tujim denarjem.

(Iz Studenta)

TELEVIZIJSKI SPORED

**INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO**
Zagrebska 18-20
tel.: 068 24-481, 068 23-738

**● Razvojni
inštitut**

**23. XII.
petek**

1
17.20 POROČILA
17.25 CEZ TRI GORE: BRIŠKI OKIET
17.55 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOCJA
18.40 POROČILO Z VOLILNE KONFERENCE SZDL SLOVENIJE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 SLOVENSKI MUZEJI IN GALERIJE: MUZEJ IN GALERIJA KAMNIK, dokumentarna oddaja

20.55 NE PREZRITE, kulturna oddaja
20.50 ŠERIF V NEW YORKU, oddaja iz ameriške nanizanke
22.00 DNEVNIK
22.15 BUCH CASSIDY IN SUNDANCE KID, ameriški film

Naslovna junaka sta roparski par, njun cilj so vlaki in banke. Ko jima postane vroče pod nogami, z dekletoma zbežita v daljno Bolivijo, kjer si privoščijo drugačne pustolovščine, roki pravice pa ne uidejo. Film je 1969 posnel George R. Hill, poznavalci pravijo, da gre za nadpoprečno delo iz hollywoodske proizvodnje, navsezadnje je bil nagrajen z oskarjem za glasbo, izvrstno pa igrajo Paul Newman, Robert Redford, Katharine Ross, Strother Martin, Henry Jones, Jeff Corey in drugi.

2
17.10 Test - 17.25 Dnevnik - 17.45 Zgodbe iz Nepričave - 18.15 Trikrat deset (izobraževalna oddaja) - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Ples kadetov (baletna oddaja) - 20.45 Zagrebska panorama - 21.00 Vidiki (dokumentarna oddaja) - 21.50 Nočni kino: Utva (angleški film)

ZAGREB 1
9.00 Spored za otroke naših zdomcev - 10.00 Poročila - 17.30 Video strani - 17.40 Poročila - 17.45 Zgodbe iz Nepričave - 18.15 Trikrat deset - 18.45 Koledar - 18.55 Kronika občine Reka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Umor v Texasu (oddaja iz ameriške nadaljevanke) - 21.05 Melodije leta (zabavnoglasbena oddaja) - 21.50 Dnevnik - 22.05 Kulturni mozaik - 23.35 Poročila

**24. XII.
sobota**

1
8.00 POROČILA
8.05 J. Tomažič: STEKLARSKA PRAVLJICA
8.25 MI SMO SMEŠNA DRUŽINA
8.55 MALI SVET: MAR NI ŽIVLJENJE LEPO
9.20 PESEM GIBA: JUGOSLOVANSKA MODERNA, baletna oddaja
9.45 ZEMLJEPISNE POSEBNOSTI: POTOVANJE V SKRAJNOST, ameriška poljudnoznatvena oddaja
10.35 SLOVENSKI MUZEJI IN GALERIJE: MUZEJ NEEVROPSKIH KULTUR GORICANE, dokumentarna oddaja

11.15 in 16.55 POROČILA
17.00 BORAC: ŠIBENKA, prenos košarkarske tekme
18.25 PLANET OPIC, oddaja iz ameriške nadaljevanke
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 NAŠE 28. SREČANJE
21.35 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
21.55 PSIHO, ameriški film
23.40 POROČILA

2
(zabavnoglasbena oddaja) - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila - 21.10 Naši olimpijci: Vmesni čas (dokumentarna oddaja) - 21.50 Športna sobota - 22.10 Bobby Fisher vam predstavlja znane šahiste

ZAGREB 1
9.00 Spored za otroke naših zdomcev - 10.00 Poročila - 12.20 Zabavni koledar - 14.30 Sedem dni TV - 15.00 Poročila - 15.05 Koledar - 15.15 Bunny Lake je izginila (ameriški film) - 17.00 Borac: Šibenka (prenos košarkarske tekme) - 18.30 To je to (dokumentarna oddaja) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Vroči milijoni (angleški film) 21.45 Dnevnik - 22.00 Pred polnočjo - 23.15 Poročila

**25. XII.
nedelja**

1
8.50 POROČILA
8.55 ŽIVZAV, otroška matineja
9.40 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke
10.10 FANTJE S HILL STREETA, oddaja iz ameriške nanizanke
11.00 625, oddaja za stik z gledalci
11.25 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBLI LOJZETA SLAKA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
13.05 POROČILA

14.50 PRISLUHNIMO TIŠINI, oddaja za slušno prizadete gledalce
15.20 SAMOMORILCEVA ŽENA, ameriški film
16.55 POROČILA
17.00 NAŠ KRAJ: SORICA
17.15 ŠPORTNA POROČILA
17.30 PORTRETI: IGOR TORKAR
18.00 PREJA V ČRNI NA KOROŠKEM
19.15 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Tone Partljič: OBLAKI SO RDEČI, zadnja oddaja iz slovenske nadaljevanke
21.05 ŠPORTNI PREGLED
21.35 NAŠI OLIMPIJCI: ALPSKI

2
SMUČARJI, dokumentarna oddaja
22.20 POROČILA

2
14.45 Glasbeno popoldne - 15.25 Olimpijska kronika - 16.10 Budućnost: Priština (posnetek boksarskih dvojbojev) - 17.10 Jugoslavija: Bolgarija (prenos košarkarske tekme za ženske z balkanskega prvenstva) - 18.40 Dokumentarna oddaja - 19.10 Na štirih kolesih (oddaja o prometu in turizmu) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Cas jazz - 20.45 Večera, danes, jutri - 21.05 Tom, Dick in Harriet (oddaja iz angleške nadaljevanke)

**26. XII.
ponedeljek**

1
17.20 POROČILA
17.25 MI SMO SMEŠNA DRUŽINA
17.55 MOGOČNI MIKRO: NAŠA PRIHODNOST, poljudnoznatvena oddaja

18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 PODIUM, glasbena oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Ž. Senečič: GABRIJEL, zagrebška televizijska drama
20.50 SPOZNANO NEZNANO, oddaja o znanosti
21.50 DNEVNIK

V današnji oddaji bo novinar Peter Kuhar s sodelavci predstavil knjižno zbirko Mostovi, ki izhaja pri Pomurski založbi, več knjig iz založniškega programa Slovenske matice in življenjepis o Martinu Luthru, ki ga je izdala Pomurska založba.

19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 V. Moberg: RASKENOVI
Na sporedu bo prva od osmih oddaj švedske nadaljevanke, ki jo je Per Sjoenstrand posnel po istoslovnem romanu Vilhelma Moberga. Zgodba se odvija na požežlju ob

2
17.25 Dnevnik - 17.45 Pepelka (otročka oddaja) - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Ljudje govorijo: Vojni portret Cedomira Popovića - 18.45 Kratek film - 19.00 Športna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 Prevzetnost in pristranost (oddaja iz angleške nadaljevanke) - 21.55 Hit meseca

koncu prejšnjega stoletja, govori pa o življenjski poti žene in moža v razdobju četrtega stoletja, od tedaj, ko sta se prvič srečala in zaljubila, do začetka starosti, veskozi pa jima je življenje prinašalo več grenkih kot veselih dogodkov.
21.05 AKTUALNA ODDAJA
22.05 DNEVNIK

2
17.25 Dnevnik - 17.45 Pustolovščina - 18.15 Odprta knjiga - 18.45 Glasba za mlade - 19.30 Dnevnik - 20.00 Večer za tamburico (zabavnoglasbena oddaja) - 20.45 Žrebane jeta - 20.50 Koča Racin (dokumentarna oddaja) - 21.35 Zagrebska panorama

**28. XII.
sreda**

1
17.05 POROČILA
17.10 CICIBAN, DOBER DAN: ZRCALCE
17.25 PEDENJŽEP
17.55 GLASBA ZA KITARO

18.25 NOTRANJSKI OBZORNIK
18.40 ZDAJ, KO LETO SE OBRAČA: ZLATI JABLANI in POPOTNIKA, oddaji za otroke
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 35 MM - FILMSKA DELAVNICA in pogovor ob ameriškem filmu AMERIŠKI GRAFITI
22.40 DNEVNIK

16.45 Cibona: Partizan (prenos košarkarske tekme) - 18.15 Pred izbiro poklica - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 Dnevnik - 20.00 Igrani film

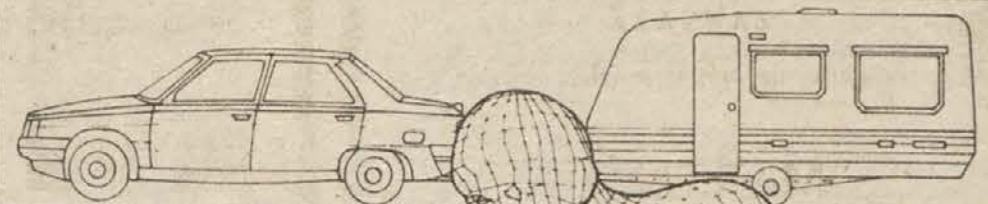
**29. XII.
četrtrek**

1
16.55 ŠOLSKA TV: Popotnik pripoveduje o vesolju
17.55 POROČILA
18.00 CLOVEK IN ZEMLJA, BO-

**foto-atelje
branko**
c. herojev 34
ново mesto

— vse vrste foto-
grafskega uslug
— fotografije za
dokumente izdelamo
v 24 urah
— darilo za mlado-
poročence

pokličite 20-226

- RAZVIJAMO
- KONSTRUIRAMO
- PROJEKTIRAMO

*Mislino in delamo za jutri.
Nudimo vam perspektivo in bodočnost.
Mi bomo uresničili vaše —
vi boste uresničili naše ambicije.*

*Doktorji, magistri, diplomirani inženirji,
inženirji*

- STROJNIŠTVA
- LESARSTVA
- ELEKTROTEHNIKE
- FIZIKE

Kličite, pišite, pridite na neobvezen pogovor.

**ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 80 DIN ZA KG
TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH**

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1984!

**Kombinirana baterijska svetilka
z grelcem za odtaljevanje
avtomobilskih ključavnic**

NOVO PRAKTIČNO

ELEKTRA

Tako kot marsikdo smo se tudi mi v tovarni baterij ZMAJ vedno jezili na zamrznjene avtomobilske ključavnice, ko se nam v zimskih jutrih tako mudi! Zato smo izdelali nov, zanimiv in nadvse uporaben pripomoček, ki nas rešuje "vročih zimskih zanjat".

Naj zunaj še tako zmrzuje, se odslej z veseljem odpravljamo na pot, saj avto lahko odpremo brez težav, ker imamo grelec za odtaljevanje avtomobilskih ključavnic - **ELEKTRA**.

Grelec **ELEKTRA** pa lahko uporabljamo vse leto, ker je to pravi priprav kombinirana baterijska svetilka, ki nam lahko služi kot:

- 1. učinkovit grelec za odtaljevanje zamrznjenih avtomobilskih ključavnic, ključavnice za priljučnice itd.,
- 2. ličen kemični svinčnik (pisanje nam olajša mimo svetilka nad svinčnikom),
- 3. priročna zepna baterijska svetilka (ki bo koristna tudi v ženskih torbicah).

NAČIN UPORABE:

- 1. Če želimo **PISATI** s kemičnim svinčnikom, bomo premaknili drsno stikalo T naprej.
- 2. Za **ODTALJEVANJE AVTOMOBILSKIH KLJUČAVNIC** premaknemo drsno stikalo 1 nazaj in tako izvlčemo toplotni trak, počakamo 20 sekund, trak potegnemo 1 cm nazaj in ga vtaknemo v zamrznjeno ključavnico.
- 2. Če hočemo **LUC**, pritisnemo na gumb 2 in lučka svetli, dokler pritisnemo na gumb.
- 4. Kadar je treba **ZAMENJATI BATERIJE** ali **KEMIČNI VLOŽEK**, kombinirano svetilko naprej **RAZSTAVIMO**: izvlčemo držalo 3 iz stranskega pokrova 4, dvignemo in izvlčemo stranski pokrov 4 ter odpremo ohišje, tako da dvignemo zgornji del in ga ločimo od spodnjega.

primerno darilo

**Iskra, baterije Zmaj
Ljubljana, Stegne 23**

LJUBLJANSKA BANKA – TEMELJNA DOLENJSKA BANKA NOVO MESTO razpisuje za štiri letni mandat naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- VODENJE SEKTORJA RAČUNOVODSTVA IN FINANČNEGA POSLOVANJA – reelekcija
- VODENJE SEKTORJA SREDSTEV, PLANA IN POSLOVNEGA INFORMIRANJA – reelekcija

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo višjo ali visoko izobrazbo ekonomske ali pravne smeri,
- da imajo najmanj 4 leta delovnih izkušenj,
- da za imenovanje na to funkcijo nimajo zakonskih prepovedi in
- da imajo potrebne poslovne in organizacijske sposobnosti in moralnopolitične lastnosti ter izpolnjujejo druge pogoje ustreznega družbenega dogovora o kadrovske politiki.

Kandidati morajo poslati ponudbe v 15 dneh po objavi. Prijavi morajo predložiti življenjepis z opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o izpolnjevanju pogojev.

Prijave naj kandidati pošljejo na naslov: **LJUBLJANSKA BANKA – TEMELJNA DOLENJSKA BANKA NOVO MESTO**, Kettejev drevored 1, z oznako: „Za razpis“. Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili 45 dni po končanem zbiranju ponudb.

518/51-83

Komisija za delovna razmerja TEKSTIL TOZD TONOSA
Ljubljana, Savlje 87,

objavlja proste delovne naloge

VODJE OBRATA ŠIVALNICE V ADLEŠIČIH PRI CRNOMLJU

Pogoj: višja šola tekstilne smeri ali srednja tekstilna oz. druga podobna usmeritev
– najmanj 3 leta prakse v tekstilno-konfekcijski stroki

Delo se združuje za nedoločen čas s poizkusnim delom tri mesece

OD po pravilniku podjetja.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izobrazbi v 15 dneh na naslov:
TEKSTIL, TOZD TONOSA, Ljubljana, Savlje 87

522/51-83

Odbor za delovna razmerja in nagrajevanje pri strokovni službi občinskih skupnosti za zaposlovanje Novo mesto

objavlja
PROSTA DELA IN NALOGE

1. VODJE PLANSKO-ANALITSKE SLUŽBE

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Razpisni pogoji:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

2. ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Razpisni pogoji:

- končana osnovna šola
- 1-mesečno poskusno delo

Kandidati pod 1 in 2 naj vložijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov: Strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Novo mesto.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po izteku razpisnega roka.

524/51-83

LEKARNA KRŠKO
razpisuje v skladu s statutom
prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVOEGA ORGANA – DIREKTORJA

Poleg z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo farmacevtske smeri,
- da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj,
- da ni bil kaznovan za kazniva dejanja, našteta v 511. členu ZZZD
- da ima ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, da odgovorno gospodari z družbenimi sredstvi, spoštuje zakonitosti in ima pravičen odnos do ljudi.

Roč. prijave 15 dni po objavi na naslov: **LEKARNA KRŠKO**. O izidu razpisa bomo prijavitelne kandidate obvestili v roku 15 dni po opravljeni izbiri.

519/51-83

V skladu z določili 4. in 7. člena pravilnika o podeljevanju priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o delu žirije razpisuje žirija za podeljevanje priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda pri občinski konferenci SZDL Brežice

8 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1984

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri razvijanju naše samoupravne socialistične družbe, zlasti:

- pri uresničevanju ustavno opredeljenih družbeno-ekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- za dosežke pri uveljavljanju, krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- pri uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh ravneh in področjih družbenega življenja in dela.

Predloge lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, organizacije združenega dela in druge samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij ter družbene organizacije in društva.

Vsak predlog za podelitev priznanja OF je predlagatelj dolžan posredovati tudi žiriji za podeljevanje priznanja OF pri krajevni konferenci SZDL, ki se mora o predlogu izjasniti in posredovati svoje mnenje žiriji za podeljevanje priznanja OF pri občinski konferenci SZDL Brežice.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji pošljejo žiriji za podeljevanje priznanja OF pri občinski konferenci SZDL Brežice, Cesta prvih borcev 24, najkasneje do 15. februarja 1984.

Predlogi morajo biti posredovani na posebnih obrazcih, ki so na razpolago pri krajevnih in občinski konferenci SZDL Brežice, 21. novembra 1983

Žirija za podeljevanje priznanj OF pri OK SZDL Brežice

Uprava za družbene prihodke občine TREBNJE

razpisuje
prosta dela in naloge za nedoločen čas za

DAVČNEGA KNJIGOVODJO

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- da ima 1 leto delovnih izkušenj,
- da ima opravljen strokovni izpit.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z opravljenim tečajem za strojno knjiženje oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti pri delih in nalogah strojnega knjiženja.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Uprava za družbene prihodke občine Trebnje, Golivov trg 5, Trebnje, najkasneje 15 dni od objave tega razpisa.

O izbiri, bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

528/51-83

„BLANCA“, RUDNIK NEKOVIN V USTANAVALJANJU – BLANCA

Na osnovi sklepa sveta delovne organizacije „Blanca“, rudnik nekovin

OBJAVLJA
dela in naloge:

VODJE PRODAJE

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo srednjo ali višjo izobrazbo ekonomsko-komericalne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj s področja komercialne.

Naloge so za nedoločen čas in s 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov delovne organizacije. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

METALKA n. sol. o.

SKLADIŠČA n. sol. o.

objavlja naslednja prosta dela oz. naloge

SAMOSTOJNA SKLADIŠČNA ROČNA DELA – 3 delavci

Pogoji:

- osemletka
- poskusno delo 1 mesec

Pismene ponudbe sprejema METALKA n. sol. o., kadrovska služba, Ljubljana, Dalmatinova 2, 8 dni po objavi.

RAZPISNA KOMISIJA pri Dolenjskem veterinarskem zavodu

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. RAČUNOVODJE
2. FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji:

pod 1.

- srednja šola ekonomske smeri,
- moralnopolitična neoporečnost,
- 5 let delovnih izkušenj iz finančno računovodskega poslovanja;

pod 2.

- srednja šola ekonomske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj iz finančno knjigovodskih del in nalog.

Razpisana dela in naloge veljajo za nedoločen čas. Rok za sprejemanje prijav je 15 dni od dneva objave v časopisu, na naslov: Dolenjski veterinarski zavod p. o. Novo mesto, Cesta herojev 38.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri kandidatov.

527/51-83

 Ljubeca Celje

izotal

termoizolacijski pod

 Ljubeca Celje

hlevit

tlak za hleve

Tel. (063) 25-800

Avto-moto društvo Novo mesto razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo

2 osebnih avtomobilov ZASTAVA 750 in počitniške prikolice.

Licitacija bo 25. decembra 1983 ob 9. uri na Ljubljanski cesti 8/b.

Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10 % varščine.

521/51-83

OB POHVALAH TUDI GRAJE

BREŽICE – Večina posavskih delovnih organizacij upošteva priporočila tozda Elektro za varčevanje z energijo in o prihranku sproti poročila. Nekaterim, ki tega niso delali, je zadostovalo javno opozorilo, na primer v Brežicah, kjer jih je k varčevanju in rednemu poročanju pozvala občinska skupščina. Industrijskim objektom so začasno nehali odklapljati elektriko tako, da ni prizadet noben tozd. Sicer pa o odklopih sproti obveščajo prebivalstvo po lokalnem radiu. Pobuda Elektro za vzgojno akcijo preko šol je v Posavju požela precej odobravanja. Učitelji so varčevanju z elektriko posvetili precej učnih ur in tako spodbudili učence k opozarjanju na tako ravnanje tudi doma.

STOKANOVIČ NAJHITREJŠI

NOVO MESTO – Končni vrstni red hitropoteznih turnirjev za leto 1983: 1. Marjan Stokanovič 410,00 (10 nastopov), 2. Marjan Kastelic 408,47 (9 nastopov), 3. Jože Pucelj 393,86 (10 nastopov), 4. Emil Lužar 371,88 (9 nastopov), 5. Ivica Milič 268,44 (8 nastopov), 6. Marko Picek 226,27 (7 nastopov), 7. Tone Škerlj 214,21 (6 nastopov) itd.

OSNOVNA ŠOLA 29. OKTOBER ŠMARJETA

razpisuje prosta dela in naloge za nedoločen čas

– UČITELJA ZA GLASBENO VZGOJO
(poučuje tudi na sedmih osnovnih šolah)

Pogoji: predmetni učitelj glasbene vzgoje.

Pričetek dela 1. februarja 1984.

Rok za prijavo 8 dni po objavi razpisa.

523/51-83

NI RES TOLIKO INTERESENTOV

ZUŽEMBERK – O številu nezaposlenih oziroma iskalcev zaposlitve v manj razvitih predelih so v javnosti očitno napačne številke. Nedavno tega so v žužemberški Iskri iskali 60 delavcev za trimesečno delo v tovarni. Iskali so jih po najboljši odročnih vaseh dokaj daleč naokrog, pa so dobili le 9 kandidatov. Nad polovico teh si je premislilo, ko je bilo potrebno priti na delo. Kljub temu da je prevoz organiziran in da zaslužek sploh ni slab!

OGLEDNE VAJE SLO V VSAKI KRAJEVNI SKUPNOSTI

BREŽICE – V občini so se tokrat odločili za individualno izobraževanje občanov za zaščito pred učinki jedrskega, kemijskega in biološkega orožja. Izpeljali jo bodo s pomočjo ljubljanske televizije, ki že prikazuje film o zaklanjanju prebivalstva. Vsako gospodinjstvo bo prejelo tudi knjižico z navodili za ravnanje v nevarnosti. PO KS pa ta čas pripravljajo ogledne vaje, ki jih organizira občinski sekretariat za ljudsko obrambo v sodelovanju s komitejem za SLO in štabom civilne zaščite in predavatelji. Vaje bodo v januarju in februarju, zraven bodo prignili enote RBK in CZ.

ŠAHOVSKE NOVICE

NOVO MESTO – Na OŠ XV. divizije Grm v Novem mestu je bilo v soboto občinsko ekipno pionirsko šahovsko prvenstvo. Nastopilo je dvajset ekip. Pri mlajših pionirjih so bili najboljši: 1. OŠ Baza 20 Dol. Toplice 18,5 točke, 2. OŠ Katja Rupena 16,5 točke, 3. OŠ XV. divizije Grm 13 točk. Med mlajšimi pionirkami so si mesta razdelili: 1. OŠ Katja Rupena 11,5 točke, 2. OŠ Baza 20 9 točk, 3. OŠ Mirna peč 3,5 točke. Starejši pionirji: 1. OŠ XV. divizije Grm 24,5 točk, 2. OŠ Baza 20 Dol. Toplice 18 točk, 3. OŠ Katja Rupena 17 točk. Starejši pionirke: 1. OŠ Baza 20 Dol. Toplice 6 točk, 2. OŠ Mirna peč 2 točki. Najboljši v posameznih kategorijah se bodo udeležili regionalnega tekmovanja.

Ne ostanite brez srečke novoletne loterije, saj morda prav vas čaka glavna premija 800 starih milijonov

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

BOŽE RUGOLE

iz Bosljive Loke

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje in našo drago pokojnico v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Hvala lepa duhovnikom za poslovljni govor in opravljen obred.

Žalujoci: mož Marjan, otroci: hči Anica, sin Toni in Marjanka z družinami, sestre Dragica in Marica ter bratje Tone, Lojze in Emil z družinami

ZAHVLA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, stari oče in brat

JANEZ KNEZ

iz Šmarčene

Iskreno se zahvaljujemo vse, ki so pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje ter v težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Hvala tudi za zdravniško pomoč, župniku za opravljen obred in pevcem. Najlepa hvala sosedu Franciju Dobovšku za lepe poslovljne besede ob grobu in vsem, ki so pokojnemu darovali cvetje.

Žalujoci: hči Milena in sin Ivan z družinama, sestra Mimi in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, babica, sestra in teta

IVANKA LINDIČ

Tržišče 40

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane vence, cvetje in maše. Posebna zahvala gre družini Kovač, Ermanovi ter župniku za opravljen obred, pevcem iz Mokronoga in tov. Selevšku za poslovljne besede. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našo mamo spremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 86. letu starosti zapustila naša draga mama, tašča, stara mama in prababica

MARIJA PETRIC

iz Dol. Suhorja 13, Suhor

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, nam izrekli sožalje, ji darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JAKOB PLUT

s Krvavčjega vrha 15, Semič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojnemu darovali cvetje, žalujocim pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi KŽ iz Metlike in kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 63. letu starosti zapustil oče, stari oče, brat in stric

ANTON RIBIČ

iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sodelavcem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu pa darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala DO Pionir, Novoteks, ZB NOV, ZRVS; pevcem in godbi iz Novega mesta. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerka Ljubica in sin Jože z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata in strica

FRANCA MEŽNARJA

z Zajčjega vrha

se zahvaljujemo vsem sosedom in vaščanom, ki so nam nudili pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala darovalcem cvetje, spremljevalcem ob zadnjem slovesu in dekanu za lep obred.

Žalujoci: vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JOŽE ŽUKOVEC

upokojeni elektromonter

Od dragega pokojnika smo se poslovili v četrtek, 15. decembra, na pokopališču v Trebnjem. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu.

Tozd Elektro Novo mesto

OSMRTNICA

Umrli je

OTON MIKULIČ

pedagoški svetovalec in direktor prosvetne-pedagoške službe za Posavje v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

Zavod SRS za šolstvo – območna organizacijska enota Novo mesto

V SPOMIN

Minilo je leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož in oče, stari oče, brat in stric

BRANKO ŠKARJA

iz Gor. Jesenic 4 pri Sentrupertu

Z žalostjo v srcu se ga spominjamo vsak dan, kajti brez njega je naš dom tih in prazen. Hvala vsem, ki se ga spominjate in prinašate sveče na njegov prerani grob.

Žalujoci: žena Mimi, sinovi Branko z družino, Marjan in Gvido, hčerka Marinka z možem, brat in sestre z družinami

V SPOMIN

21. decembra je minilo letno dni od prerane smeti našega dragega

FRANCA BAZNIKA

iz Kostanjevice na Krki

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate svečke in prinašate cvetje na njegov prerani grob.

Žalujoci: žena, hčerka in sin z družinama, brat, sestri in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

našemu dragemu in nepozabnemu sinu, očetu in bratu

NIKU BADOVINCU

gostilničarju iz Metlike

24. decembra bodo minila tri boleča in žalostna leta, odkar se je nepričakovano izteklo tvoje mlado življenje. Iztrgalo te je iz našega okolja, vendar živiš še naprej v naših srcih.

V globoki žalosti: mati, oče, hčerki Petra in Danica, brat in sestra

Tvoje življenje je bilo eno samo trpljenje.

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je po kratki bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, babica in prababica

ANA MATKOVIČ

Gor. Dobravice 7

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in vence. Posebna zahvala župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti.

Žalujoci: sinovi in hčere z družinami ter hčerka Ivanka

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ALOJZIJA HRASTAR

z Malega kala 4, Mirna peč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in vence. Za nesebično pomoč se posebno zahvaljujemo Grabnarjevim, delavcem Doma upokojenecv Domžale, duhovnikom za lepo opravljen obred in vsem, ki so pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

STANKO PAPEŽ

iz Crnomlja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in pokojnega spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Stirmčevi za dolgoletno zdravljenje in sosedu Mariji za vso nego med boleznijo. Hvala delavcem CP Crnomelj, Petrol Crnomelj, GOK Crnomelj in Lekarne Crnomelj za podarjene vence, kaplanu za obred in cerkvenim pevcem za peje.

Žalujoci: vsi njegovi

